

Inventaris van het archief van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden bij het Auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof

1944-1951

JAN NAERT

INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN
DE CENTRALE DIENST VOOR OORLOGSMISDADEN
BIJ HET AUDITORAAT-GENERAAL BIJ HET MILITAIR GERECHTSHOF
1944 – 1951

ALGEMEEN RIJKSARCHIEF 2
DEPOT JOSEPH CUVELIER

INVENTARISSEN

62

Naamsvermelding - Niet Commercieel - Geen Afgeleide Werken

CC BY-NC-ND

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl/>

Attribution - Pas d'Utilisation Commerciale - Pas de Modification

CC BY-NC-ND

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/fr/>

ISBN : 978 94 6391 416 1

Algemeen Rijksarchief

D/2023/531/081

Bestelnummer: Publ. 6428

Algemeen Rijksarchief

Ruisbroekstraat 2

1000 Brussel

De volledige lijst van onze publicaties kan u raadplegen op internet
(<http://arch.arch.be>)

Nummer toegang: I 62

Inventaris van het archief van
de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden
bij het Auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof
1944 – 1951

door

Jan NAERT

Brussel
2023

Wijze van aanvragen

Archiefstukken beschreven in deze inventaris, worden aangevraagd door het opgeven aan de terminal in de leeszaal van het *nummer van de toegang*, vermeld op het titelblad en in de rechterbovenhoek van elke bladzijde

I 62

en door opgave van het *archiefnummer* dat u aantreft links vóór elke archiefbeschrijving

Beperkingen inzake raadpleging

Raadpleging vereist de schriftelijke toelating van het College van procureurs-generaal. De aanvraag tot inzage – na toelating – dient te worden gericht aan ARA2.

Voorwaarden voor reproductie

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Rijksarchief. De voorafgaande schriftelijke toelating van het College van procureurs-generaal is vereist.

Voorkeurvorm voor het citeren van het archief

Het verdient aanbeveling om het archief de eerste maal te citeren met zijn volledige naam. Nadien kan worden volstaan met een verkorte referentie.

Volledig: ALGEMEEN RIJKSARCHIEF 2 – Depot Joseph Cuvelier, *Archief van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden bij het Auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof (1944-1951)*, nr. (archiefnummer).

Verkort: ARA 2, *Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden*, nr. (archiefnummer).

INHOUDSOPAVE

ALGEMENE BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF	7
I. IDENTIFICATIE.....	7
II. GESCHIEDENIS VAN ARCHIEFVORMER EN ARCHIEF	7
A. Archiefvormer	7
1. <i>Naam</i>	7
2. <i>Geschiedenis</i>	7
a. De vervolging van oorlogsmisdadigers: een internationale kwestie	8
b. De ‘Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden’ en de ‘Commissie voor Oorlogsmisdaden’	10
c. De wet van 20 juni 1947	11
d. De processen voor de krijgsraden.....	13
e. Balans	13
3. <i>Bevoegdheden en activiteiten</i>	14
4. <i>Organisatie</i>	17
B. Archief	17
1. <i>Geschiedenis</i>	17
2. <i>Verwerving</i>	20
III. INHOUD EN STRUCTUUR.....	21
A. Inhoud	21
B. Selecties en vernietigingen.....	24
C. Toekomstige aangroei/aanvullingen	24
D. Ordening.....	24
IV. RAADPLEGING EN GEBRUIK.....	25
A. Voorwaarden voor de raadpleging	25
B. Voorwaarden voor de reproductie.....	25
C. Taal en schrift van de documenten.....	26
D. Fysieke kenmerken en technische vereisten	26
E. Toegangen	26
F. Aanwijzingen voor het gebruik.....	26
V. VERWANT MATERIAAL	27
A. Documenten met een verwante inhoud	27
B. Bibliografie	28
VI. BESCHRIJVINGSBEHEER	30
INVENTARIS.....	33
I. ALGEMEEN	33

II.	VOORBEREIDING PROCESSEN	34
	A. Jurisprudentie en documentatie inzake de vervolging van oorlogsmisdadigers in Frankrijk, Groot-Hertogdom-Luxemburg en door het Internationaal Militair tribunaal van Nürnberg.....	34
	B. Specifieke processen.	36
	C. Aanleggen van algemene documentatie.....	37
III.	KLASSEMENT VAN DE WERKING VAN DE DIENST	39
	A. stukken afkomstig van de commissie oorlogsmisdaden.	39
	B. Reeks 'A': Duitse verdachten van oorlogsmisdaden.	42
	C. Reeks 'C'. Kampen en gevangenen.	48
	D. Reeks 'E'. Duitse politiediensten en eenheden.	55
	E. Reeks 'F'. Duitse bedrijven.	57
	F. Reeks 'G'. 'Gestapo'.....	57
	G. Reeks 'L'. Niet-Duitse verdachten van oorlogsmisdaden.....	58
	H. Reeks 'P'. Burgerlijke partijen en gevangenen.....	58
	I. Reeks 'S'. Krijgsgevangenkampen (Stalags).....	58
	BIJLAGEN.....	61
I.	LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN.....	61
II.	LIJST VAN PLAATSNAMEN	62

ALGEMENE BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

I. IDENTIFICATIE

<i>Referentie:</i>	BE ARA2, Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden bij het Auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof (545 – 923)
<i>Nummer toegang:</i>	I 62
<i>Naam:</i>	Archief van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden bij het Auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof.
<i>Datering:</i>	1944-1951
<i>Beschrijvingsniveau:</i>	Archiefbestand
<i>Omvang:</i>	699 nrs. (26 s.m.)
<i>Référence :</i>	BE AGR2, l’Auditorat général près la Cour militaire Service central des crimes de guerre (545 – 923)
<i>Numéro d’instrument :</i>	I 62
<i>Nom :</i>	Archives de l’Auditorat général près la Cour militaire Service central des crimes de guerre.
<i>Dates :</i>	1944-1951
<i>Niveau de description :</i>	Fonds d’archives
<i>Importance matérielle :</i>	699 art. (26 m.l.)

II. GESCHIEDENIS VAN ARCHIEFVORMER EN ARCHIEF

A. ARCHIEFVORMER

1. NAAM

Auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden

2. GESCHIEDENIS

Deze inventaris presenteert de archieven van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden bij het Auditoraat-generaal. Dat wil zeggen dat het gaat om archief van één van de belangrijkste actoren binnen het militaire gerecht en diens optreden tijdens de repressieperiode in de nasleep van de Tweede Wereldoorlog.¹ Toch wordt in wat hieronder volgt niet opnieuw uitgebreid stilgestaan bij de institutionele geschiedenis van de militaire rechtscolleges in België van bij de aanvang in 1814 tot de afschaffing ervan in 2003. Andere inventarissen en

¹ In wat hieronder volgt, wordt de term ‘repressie’ gehanteerd. Daarmee wordt bedoeld de strafrechtelijke bestraffing van de collaboratie/het incivisme door de militaire rechtbanken na Wereldoorlog II. Voor een overzicht van de relevante termen en wat daaronder te verstaan, zie: AERTS K. e.a. (Reds.), *Was opa een nazi? Speuren naar het oorlogsverleden*, Tielt, 2017 en HUYSE L. en DHONDT S. (met medewerking van AERTS K. e.a.), *Onverwerkt verleden. Collaboratie en repressie in België 1942-1952: een update na dertig jaar*, Tielt, 2020. Minder recent maar nog steeds essentieel: GILISSEN J., “Etude statistique sur la répression de l’incivisme”, *Revue de Droit Pénal et de Criminologie*, 1951, 5, p. 513-628.

historische studies analyseerden reeds zeer grondig het ‘hoe’ en ‘wat’.² Dezelfde bemerking geldt voor de context van de repressie. Er wordt niet nogmaals ingegaan op de belangrijkste traditionele bevoegdheden (*ratione loci*, *ratione personae* en *ratione materiae*) en het specifieke wettelijke kader dat de Belgische regering ter zijner beschikking had en nog verder uitwerkte met besluitwetten in Londen en omzendbrieven om de collaboratie te bestraffen. Ook daarover bestaat reeds heel wat onderzoek.³ Enkel datgene wat essentieel is voor een goed begrip van het functioneren van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden komt aan bod.

a. De vervolging van oorlogsmisdadigers: een internationale kwestie

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werkt de Belgische regering in ballingschap vanuit Londen aan de naoorlogse orde. Eén van de kwesties waar de regeringsploeg onder leiding van premier Hubert Pierlot zich over buigt, is de bestraffing van de collaboratie door Belgen met de bezetter. Omdat de bestaande vooroorlogse wetgeving niet volstaat, werken Pierlot en zijn minister van Justitie Antoine Delfosse ook nog enkele besluitwetten uit (o.m. 17 december 1942 en 26 mei 1944). Die manier van werken, namelijk het sleutelen aan de bestaande wetgeving door middel van besluitwetten in ballingschap, is geen toeval en ligt in het verlengde van wat tijdens en na de Eerste Wereldoorlog gebeurt.⁴ Een tweede parallel met de jaren na de Eerste Wereldoorlog betreft de wens van de Belgische regering om na de

² Voor een evolutie van de bevoegdheden en het wettelijke kader: DEPOORTERE R., *La juridiction militaire en Belgique 1796-1998. Compétences et organisation. Production et conservation des archives (Miscellanea Archivistica Studia, 115)*, Brussel, 1999. Voor de bronnen van de militaire rechtscolleges: TALLIER P.A. (Red.), *‘In de nasleep van de Tweede Wereldoorlog’: tussen vergeten, vergoeden, heropbouw en repressie: beschikbare bronnen en stand van het onderzoek: handelingen van de studiedag van 25/02/2010*, Studia 131, Brussel, 2011, DROSSENS P., MARTENS C. en PICRON D., *Archiefgids van het militair gerecht*, Brussel, 2015 en PLISNIER F., *Les juridictions militaires (Jalons de recherche, 31)*, Brussel, 2012. Voor enkele inventarissen van archieven van krijgswaarden en krijgswaarden: DROSSENS P., *Inventarissen van de archieven van de krijgswaarden te Antwerpen (1817-1959), Gent (1816-1938), Hasselt (1944-1948), Leuven (1945-1947), Mechelen (1944-1947), Tongeren (1944-1947) en Turnhout (1944-1947)*, Brussel, 2010 en DROSSENS P., *Inventarissen van de archieven van de krijgswaarden te Antwerpen 1817-1959, Gent 1814-1946, Hasselt 1944-1948, Leuven 1944-1947, Mechelen 1944-1947, Tongeren 1944-1947 en Turnhout 1944-1947*, Brussel, 2010. Voor het functioneren van het Auditoraat-generaal en enkele van diens archieven met betrekking tot de repressie na de Tweede Wereldoorlog: ELAUT G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dossiers met betrekking tot de Amerikaanse, Britse, Franse en Sovjet-Russische bezettingszones in Duitsland*, Verschijnt binnenkort; ELAUT G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dossiers van het Derde Bureau (Diverse zaken)*, Verschijnt binnenkort, ELAUT G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dossiers met betrekking tot spionage (W-reeks)*, Verschijnt binnenkort, en ELAUT G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dossiers met betrekking tot industriële en economische collaboratie (CI-reeks)*, Verschijnt binnenkort en DESMET G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dienst voor Algemene Onderrichtingen. Reeks documentatiedossiers*, Verschijnt binnenkort.

³ Voor een introductie op het wetgevend kader met betrekking tot de repressie: AERTS K. e.a. (Reds.), *Was opa een nazi? Speuren naar het oorlogsverleden*, Tielt, 2017 en HUYSE L. en DHONDT S. (met medewerking van AERTS K. e.a.), *Onverwerkt verleden. Collaboratie en repressie in België 1942-1952: een update na dertig jaar*, Tielt, 2020. Voor de geschiedenis en ontsluiting van de belangrijkste archieven: DESMET G., VAN DE WALLE J. en ELAUT G., “De ontsluiting van de archieven van het militair gerecht: een eerste balans”, in : WOUTERS N. (Red.), *75 years of Second World War history in Belgium*, *Journal of Belgian History*, XLIX, 2019, 2-3, p. 136-148 en VAN DE WALLE J., “Verholen passies? De archieven van het militair gerecht en hun raadplegingsmodaliteiten”, *META- tijdschrift voor bibliotheek & archief*, 2022, 7, p. 10-15.

⁴ VAN HAECKE L., *Repressie en epuratie: de bescherming van de uitwendige veiligheid van de Staat als politiek-juridisch probleem tijdens de Belgische regimecrisis (1932-1948)*, Doctoraatscriptie, Universiteit Gent, 2014.

bevrijding onderdanen van vijandige staten voor het gerecht te brengen die oorlogsmisdaden gepleegd hebben op het Belgische grondgebied of tegen Belgen in het buitenland.⁵ Dat is, naast de bestraffing van Belgen verdacht van collaboratie met de bezetter, een tweede kwestie waar de regering in Londen mee aan de slag gaat.⁶ Al snel blijkt dat de problemen van na 1918 zich eind 1944 opnieuw aandienen. De reden hiervoor is dat de Belgische wetgever het tijdens het interbellum en de Londense jaren heeft nagelaten aan de relevante wetgeving te sleutelen, iets wat inzake de bestraffing van de collaboratie door Belgische onderdanen dus wel gebeurt met de hierboven vermelde besluitwetten.⁷ In regeringskringen ligt de focus in de eerste plaats bij de bestraffing van de Belgische collaborateurs eerder dan bij het vervolgen van de Duitse verantwoordelijken zelf. Volgens historicus Pieter Lagrou is België in de dagen voor de bevrijding dan ook zeker niet ‘better armed to deal with war crimes and to bring offenders to court than a quarter century earlier’.⁸

In tegenstelling tot de bestraffing van de collaboratie in bezet België is de vervolging van oorlogsmisdadigers een bij uitstek internationale kwestie.⁹ Dat blijkt al op 13 januari 1942 wanneer de regering in Londen samen met andere geallieerde landen de verklaring van Saint-James ondertekent. Daarin geven de betrokkenen aan dat ze bereid zijn om nazi-criminelen uit te leveren aan elkaar en deel te nemen aan de ‘United Nations War Crimes Commission’ (die op 20 oktober 1943 in Londen het licht ziet) en aan de technische commissies ter voorbereiding van wetgeving.¹⁰ In de jaren erna volgen nog de ‘Verklaring van Moskou’ (1 november 1943) en het Akkoord van Londen (8 augustus 1945). In die eerste verklaren de drie belangrijkste grootmachten eensgezind bereid te zijn om oorlogsmisdadigers te bestraffen. Terwijl de kopstukken voor een internationaal tribunaal moeten verschijnen, zullen andere Duitse oorlogsmisdadigers vervolgd worden in het land waar ze de feiten pleegden. Het akkoord van Londen tot slot voorziet in de oprichting van het Internationaal Militair Gerechtshof in Nürnberg, waar de berechting van de nazi-kopstukken zal plaatsvinden.¹¹

In die Londense geallieerde microkosmos ontstaan meerdere organen die de bestraffing van oorlogsmisdaden helpen voorbereiden. Het gaat dan in het bijzonder om de ‘International

⁵ CLAPPAERT E. en KOHLRAUSCH M., “Between the Lines: Belgian Diplomatic Politics and the Trial of German War Crimes”, *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis*, XLVIII, 2018, 3, p. 90-114. De twee standaardwerken voor alles wat met de vervolging van oorlogsmisdaden in België te maken heeft: WEISERS M-A., *La justice belge, les bourreaux allemands et la Shoah*, Brussel, 2020 en WOUTERS N., “De Jodenvervolging voor de Belgische rechters, 1944-1951”, in VAN DOORSLAER R. e.a. (Red.), *Gewillig België. Overheid en Jodenvervolging tijdens de Tweede Wereldoorlog*, Antwerpen, 2007, p. 801-1028.

⁶ WEISERS M-A., “L’inclassable persécution des Juifs. Quand les autorités belges à Londres préparaient le jugement des crimes de guerre allemands”, *Bijdragen tot de Eigentijdse Herinnering*, 2008, 8, p. 99-138.

⁷ De enige uitzondering is de besluitwet van 5 augustus 1943 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad te Londen van 20 september 1943) die de bevoegdheid van de Belgische rechtsmachten uitbreidt naar misdaden en wanbedrijven die tijdens de oorlog buiten het nationale grondgebied zijn gepleegd.

⁸ LAGROU P., “Poor Little Belgium? Belgian Trials of German War Criminals, 1944-1951”, in ISRAËL L. en MOURALIS G. (Reds.), *Dealing with Wars and Dictatorships. Legal Concepts and Categories in Action*, Den Haag, 2014, p. 123-143.

⁹ WOUTERS N., “De Jodenvervolging voor de Belgische rechters, 1944-1951”, in VAN DOORSLAER R. e.a. (Red.), *Gewillig België. Overheid en Jodenvervolging tijdens de Tweede Wereldoorlog*, Antwerpen, 2007, p. 804.

¹⁰ LAGROU P., “Poor Little Belgium? Belgian Trials of German War Criminals, 1944-1951”, in ISRAËL L. en MOURALIS G. (Reds.), *Dealing with Wars and Dictatorships. Legal Concepts and Categories in Action*, Den Haag, 2014, p. 128.

¹¹ België is nauwelijks verbonden met het Internationaal Militair Gerechtshof in Nürnberg. Frankrijk behartigt er de Belgische belangen. Van de Duitse kopstukken die er voor de rechter verschijnen is er niet één actief betrokken bij de bezetting van België.

Commission for Penal Reconstruction and Development' (ICPRD) en de 'London International Assembly' (LIA). De Belgische juristen laten zich daarin niet onbetuigd. In het bijzonder Marcel de Baer manifesteert zich sterk op deze kwestie. Hij is tijdens de oorlogsjaren voorzitter van het Belgisch Militair Gerechtshof (actief in Londen) en maakt voor België deel uit van de 'United Nations Commission for the Investigation of War Crimes' (UNCIWC). In deze en andere commissies discussiëren juristen lang en breedvoerig over allerlei technische juridische vraagstukken. Eén van de meest prangende kwesties behelst de vraag wat de term 'oorlogsmisdaden' nu exact inhoudt en hoe die bestraft moeten worden.

In september 1944, aan de vooravond van de bevrijding, blijven nog tal van vragen open over het 'hoe' en 'wat' van de vervolging van oorlogsmisdadigers. In afwachting van meer duidelijkheid geeft de regering in Londen alvast aan het Auditoraat-generaal de opdracht om te starten met het documenteren van oorlogsmisdaden en het verzamelen van inlichtingen over vermeende oorlogsmisdadigers. De wet die het kader van de vervolging van oorlogsmisdaden regelt en de belangrijkste bevoegdheden toewijst zal er later komen, uiteindelijk zelfs pas in juni 1947. Maar twee jaar na de geallieerde bevrijding van het grondgebied kan de vervolging van Duitse oorlogsmisdadigers voor de Belgische militaire rechtbanken aanvangen.

b. De 'Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden' en de 'Commissie voor Oorlogsmisdaden'

Het lange uitblijven van een wettelijk kader mag dan haaks staan op de snelle berechting in de buurlanden, het wil zeker niet zeggen dat er in tussentijd geen nuttig werk wordt geleverd. Van groot belang in die optiek is de besluitwet van 13 december 1944. Daarmee voorziet het ministerie van Justitie – net als onmiddellijk na de Eerste Wereldoorlog – in de oprichting van een 'Commissie van onderzoek inzake de inbreuken op de regelen van het volkenrecht, op de wetten en gebruiken van den oorlog', ook gekend als de 'Commissie voor Oorlogsmisdaden'.¹² Deze Commissie, onder leiding van voormalig minister van Justitie Antoine Delfosse, krijgt de opdracht om onderzoek te voeren naar en bewijzen te verzamelen over de 'talrijke inbreuken op de regelen van het volkenrecht en de plichten van menselijkheid' die 'de overweldigers van het grondgebied' hebben begaan.¹³ Die taak overlapt gedeeltelijk met de werkzaamheden van het Auditoraat-generaal dat tot dan toe als enige verantwoordelijk is om bewijzen van oorlogsmisdaden te verzamelen. Dat doet het Auditoraat-generaal, en dan in het bijzonder de begin oktober 1944 opgerichte Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden, in opdracht van de regering die daartoe overgaat als reactie op de oprichting van de UNWCC te Londen eind 1943.¹⁴ Nog voor de oprichting van de Commissie Oorlogsmisdaden midden december 1944 heeft het Auditoraat-generaal dus al een 'tamelijk groot aantal' dossiers bezorgd aan de UNWCC, aldus Auditeur-generaal Walter Ganshof van der Meersch.¹⁵ Maar die gang van zaken is slechts tijdelijk van aard, want het is

¹² Besluitwet van 13 december 1944 (verschenen in het Belgisch Staatsblad van 21 december 1944). Voor de samenstelling en het functioneren van de commissie: WEISERS M-A., *La justice belge, les bourreaux allemands et la Shoah*, Brussel, 2020, p. 91-109.

¹³ Besluitwet van 13 december 1944 (verschenen in het Belgisch Staatsblad van 21 december 1944) en CEGESOMA, AA 326, Kopie van verslagen over justitie en repressie door Auditoraat-generaal, Vol 2, p. 41.

¹⁴ Op welke datum de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden nu exact het licht ziet, is niet duidelijk. Veelal wordt er melding gemaakt van oktober 1944. Maar het is onmiskenbaar zo dat er in de schoot van het Auditoraat-generaal in Londen al gelijkaardige activiteiten ondernomen worden.

¹⁵ ARA2, Auditoraat-generaal, Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden, Minuten van uitgaande briefwisseling, 1, Auditeur-generaal aan de minister van Justitie, 31/10/1944.

de Commissie die eind 1944 deze verantwoordelijkheid overneemt.¹⁶ Zij treedt vanaf dan op als ‘pendant van de UNWCC’ in Londen en bezorgt die laatste telkens het officiële ‘requisitoir’.¹⁷

De kort na de bevrijding opgerichte Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden is één van de vele diensten die in de onmiddellijke naoorlogse periode deel uitmaakt van het Auditoraat-generaal. In tegenstelling tot de meeste andere behoort ze niet tot de administratieve diensten van het Auditoraat-generaal. Voor deze en nog één andere dienst gelden er, aldus een interne dienstnota, “bijzondere regels”.¹⁸ Wat die dan exact inhouden en hoe de dienst zich verhoudt tot de andere diensten van het Auditoraat-generaal viel niet te achterhalen. Wel staat vast dat de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden een zeer duidelijke taak heeft met bovendien een sterk uitvoerend karakter: de dienst moet – in samenwerking met de Commissie – de latere vervolging van oorlogsmisdadigers voorbereiden. Dat de processen zelf uiteindelijk slechts begin 1948 aanvangen, heeft overigens niets met de interne werking van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden te maken, maar alles met de talmende houding van de wetgevende macht.

Gezien het uitblijven van een wettelijk kader bekleedt de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden tijdens de eerste twee jaar van haar bestaan vermoedelijk een vrij autonome positie binnen het Auditoraat-generaal waarvan de werking in die periode volledig opgeslorpt wordt door de bestraffing van de collaboratie. Daar komt nog bij dat de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden in de dagelijkse realiteit vooral nauw samenwerkt met de Commissie Oorlogsmisdaden, agenten van de Staatsveiligheid en ook met de magistraten van de krijgsauditoraten die de opdracht gekregen hadden om zich bezig te houden met oorlogsmisdaden. Het zijn allemaal zaken die ervoor zorgen dat de Centrale Dienst relatief in de luwte opereert, iets waar pas verandering in komt wanneer de wet die de militaire rechtscolleges bevoegd maakt voor de vervolging van oorlogsmisdaden definitief in de steigers staat.

c. De wet van 20 juni 1947

Op 26 juni 1947 is het dan eindelijk zo ver en publiceert het Belgisch Staatsblad de wet van 20 juni 1947 ‘betreffende de bevoegdheid van de militaire rechtscolleges inzake oorlogsmisdaden’. De wet maakt de militaire rechtbanken bevoegd voor het bestraffen van misdrijven die vallen ‘onder de toepassing van de Belgische Strafwet die, met overtreding van de oorlogswetten en -gewoonten, tussen 9 mei 1940 en 1 juni 1945, werden gepleegd door diegene die bij voltrekking van de feiten in dienst waren van de vijand of van een bondgenoot van de vijand’.¹⁹ De wet regelt enkel de bevoegdheden en de procedure en schrijft dus geen interpretaties voor van wat er exact onder ‘oorlogsmisdaden’ kan of moet begrepen worden en/of hoe de bestraffing ervan moet geschieden. Onder commentatoren heerst dan ook geen

¹⁶ ARA2, Auditoraat-generaal, Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden, Minuten van uitgaande briefwisseling, 1, Auditeur-generaal aan de minister van Justitie, 07/09/1945.

¹⁷ WOUTERS N., “De Jodenvervolging voor de Belgische rechters, 1944-1951”, in VAN DOORSLAER R. e.a. (Red.), *Gewillig België. Overheid en Jodenvervolging tijdens de Tweede Wereldoorlog*, Antwerpen, 2007, p. 811.

¹⁸ DESMET G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dienst voor Algemene Onderrichtingen. Reeks documentatiedossiers*, Nog te verschijnen.

¹⁹ BS 26-27/06/1947: ‘Wet van 20 juni 1947 betreffende de bevoegdheid van de militaire rechtscolleges inzake oorlogsmisdaden’, p. 6304.

twijfel: ‘cette loi n’innove en rien par rapport au droit pénal de notre pays’.²⁰ In de ogen van substituut auditeur-generaal Alfred Wauters, die aan het hoofd staat van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden, is dat ook een goede zaak. Hij is er namelijk van overtuigd dat België: ‘trouvait dans son droit pénal commun l’instrument d’une répression que la conscience nationale et le sentiment de justice exigeaient impérieusement (...) les juridictions qui connaîtront en Belgique des crimes de guerre jugeront ceux-ci sur base d’une loi pénale qui existait antérieurement à la perpétration de ces crimes’.²¹

De zeer beperkte opzet van de wet heeft dus alles te maken met het niet-retroactieve karakter van de strafwetgeving. Dat is voor de Belgische wetgever absoluut cruciaal en verklaart ook waarom hij, in tegenstelling tot andere Europese landen zoals Frankrijk, het Statuut van Nürnberg niet opneemt in de specifieke wet.²² Inzake de bevoegdheid *ratione materiae* heeft dit, aldus Wauters’ opvolger, substituut auditeur-generaal René Grévy, voor gevolg dat: ‘le crime de guerre en droit belge requiert deux conditions pour pouvoir être déféré à la juridiction militaire compétente pour en connaître: a) la violation de la loi pénale belge; b) la violation des lois et des coutumes de la guerre’.²³ De feiten moeten dus én een inbreuk van het Belgische Strafwetboek zijn én een schending van het internationale oorlogsrecht. Die ‘double incrimination’ is niet zonder problemen. Want het gaat immers in zekere zin om ‘uitzonderlijke misdaden’ die gepleegd zijn in ‘uitzonderlijke tijden’ en die bestraft moeten worden op basis van een Belgisch Strafwetboek dat met geen woord rept over zaken als verplichte tewerkstelling (met de dood tot gevolg), deportaties, raciale vervolging, executies van gijzelaars en foltering.²⁴ Toch leeft in regeringskringen en binnen het Auditoraat-generaal de overtuiging dat het Belgisch Strafwetboek volstaat om deze misdaden te bestraffen en dat: ‘une disposition législative nouvelle’ of ‘interpréter la loi pénale existante pour assurer la répression de certains crimes de guerre’ niet nodig is.²⁵ De wetgever kiest er dus bewust voor om de interpretatie aan de rechters zelf te laten, wat van die laatste een zekere vindingsrijkheid vraagt. Pas later zal blijken welke moeilijkheden dit met zich meebrengt.²⁶ “Het is duidelijk dat het militaire gerecht met gebrekkige juridische

²⁰ SLUSZNY M., “La loi du 20 juin 1947 relative à la compétence des juridictions militaires en matière de crimes de guerre”, *Journal des Tribunaux*, 13/07/1947, 62, 3735, p. 413.

²¹ WAUTERS A., “La répression des crimes de guerre en Belgique”, *Revue de Droit Pénal et de Criminologie*, 1946-1947, 27, p. 413.

²² WOUTERS N., “De Jodenvervolging voor de Belgische rechters, 1944-1951”, in VAN DOORSLAER R. e.a. (Red.), *Gewillig België. Overheid en Jodenvervolging tijdens de Tweede Wereldoorlog*, Antwerpen, 2007, p. 802.

²³ GREVY R., “Communication de la section belge. La répression des crimes de guerre en droit belge”, *Revue de Droit Pénal et de Criminologie*, 1947-1948, 28, p. 809.

²⁴ Voor een grondigere uiteenzetting over deze problematiek: zie: LAGROU P., “Poor Little Belgium? Belgian Trials of German War Criminals, 1944-1951”, in Liora Israël en Guillaume Mouralis (Reds.), *Dealing with Wars and Dictatorships. Legal Concepts and Categories in Action*, Den Haag, 2014, p. 123-143, WEISERS M-A., *La justice belge, les bourreaux allemands et la Shoah*, Brussel, 2020 en WOUTERS N., “De Jodenvervolging voor de Belgische rechters, 1944-1951”, in VAN DOORSLAER R. e.a. (Red.), *Gewillig België. Overheid en Jodenvervolging tijdens de Tweede Wereldoorlog*, Antwerpen, 2007, p. 822-823.

²⁵ SPEYER P., “De betugeling der oorlogsmisdaden in Europa”, *Rechtskundig Weekblad*, 20/06/1948, jg. 11, nr. 39, p. 1234-1235.

²⁶ WAUTERS A., “La répression des crimes de guerre en Belgique”, *Revue de Droit Pénal et de Criminologie*, 1946-1947, 27, p. 414 en LAGROU P., “Poor Little Belgium? Belgian Trials of German War Criminals, 1944-1951”, in ISRAËL L. en MOURALIS G. (Reds.), *Dealing with Wars and Dictatorships. Legal Concepts and Categories in Action*, Den Haag, 2014, p. 123-143.

instrumenten moest werken. (...) De krijgsauditoraten moesten pionierswerk verrichten”, aldus het eindrapport ‘Gewillig België’.²⁷

Naast de moeilijke kwestie van de bevoegdheid *ratione materiae* zijn er ook nog de bevoegdheden *ratione temporis* en *ratione personae*. Daarover heerst in de wet geen onduidelijkheid. Het gaat om feiten begaan tussen 9 mei 1940 en 1 juni 1945 door zij die in dienst waren van de vijand (of door één van zijn bondgenoten). Hoewel de wet in de eerste plaats de vervolging van Duitse oorlogsmisdadigers mogelijk moet maken, laat het met andere woorden ook toe dat Belgen veroordeeld worden voor oorlogsmisdaden.

d. De processen voor de krijgsraden

De eerste processen tegen oorlogsmisdadigers starten in de zomer van 1948. De laatste beroepsprocedures eindigen al in 1952. Het eerste proces ‘crimes de guerre’ start op 28 juni 1948 voor de krijgsraad in Luik en behandelt het doden van vele tientallen burgers door leden van de Wehrmacht in Stavelot midden december 1944 tijdens het Ardennenoffensief. Later volgen er nog zaken tegen diverse afdelingen van de Duitse politiediensten in bezet België zoals de Sicherheitspolizei und Sicherheitsdienst (Sipo SD) (Charleroi, Brussel en Antwerpen), de ‘Geheime Feldpolizei’ (GFP), tegen diverse kopstukken van de politiediensten (o.a. Constantin Canaris) en ook tegen de top van het Duitse bezettingsbestuur (Alexander von Falkenhausen, Eggert Reeder, Bernhardt von Claer en Georg Franz Bertram).

In het bijzonder het proces tegen de Sipo-SD van Charleroi dat start op 29 juni 1948 voor de Krijgsraad van Bergen is van groot juridisch belang. Er zijn maar liefst eenentwintig beklaagden. Het betreft het eerste proces oorlogsmisdaden dat gaat over folteringen, deportaties, politieke vervolging, repressie van het verzet en executies. Deze feiten zijn geen ‘traditionele’ inbreuken van het oorlogsrecht of het Belgisch strafrecht. Het plan van het Auditoraat-generaal en het bevoegde krijgsauditoraat bestaat erin om op basis van art. 118bis (‘politieke collaboratie’) met zware straffen een precedent te creëren.²⁸ Dat lukt in eerste instantie voor de krijgsraad maar wordt later in beroep door het Militair Gerechtshof ongedaan gemaakt. In juli 1949 bevestigt het Hof van Cassatie de zienswijze van het Militair Gerechtshof: artikel 118bis van het Strafwetboek betreft de idee van verraad en dat veronderstelt “een inbreuk op de plicht tot getrouwheid jegens de Staat” en kan dus niet “bestaan in hoofde van een onderdaan van een vreemde mogendheid, behalve als deze een dergelijke plicht jegens België zou onderschreven hebben”.

e. Balans

De uitspraak heeft verregaande gevolgen voor de vervolging van oorlogsmisdadigers en zet de strategie van het Auditoraat-generaal op de helling voor de processen die nog moeten volgen. Het resultaat van dit alles: vaak lichtere (of zelfs geen) straffen en snelle vrijlatingen. Uitzondering op de regel is de terdoodveroordeling van Philipp Schmitt, de eerste kampcommandant van Breendonk. Zijn executie vindt plaats op 9 augustus 1950. Uiteindelijk vinden er ‘slechts’ 37 processen plaats met in totaal 106 beklaagden (waarvan 13 Belgen!).

²⁷ WOUTERS N., “De Jodenvervolging voor de Belgische rechters, 1944-1951”, in VAN DOORSLAER R. e.a. (Red.), *Gewillig België. Overheid en Jodenvervolging tijdens de Tweede Wereldoorlog*, Antwerpen, 2007, p. 827.

²⁸ WEISERS M-A., *La justice belge, les bourreaux allemands et la Shoah*, Brussel, 2020, p. 91-109 en WOUTERS N., “De Jodenvervolging voor de Belgische rechters, 1944-1951”, in VAN DOORSLAER R. e.a. (Red.), *Gewillig België. Overheid en Jodenvervolging tijdens de Tweede Wereldoorlog*, Antwerpen, 2007, p. 925.

Daarvan worden er 92 effectief veroordeeld (19 doodstraffen en 10 levenslange hechtenissen).²⁹ Deze cijfers staan in schril contrast met het aantal notities ‘crimes de guerre’ dat de latere Auditeur-generaal John Gilissen telt in zijn statistische analyse van de repressie, namelijk 3.455.³⁰ Meer onderzoek naar het ‘hoe’ en ‘wat’ blijft nodig, maar het contrast tussen deze cijfers legt alvast een zeer duidelijke discrepantie bloot tussen het aantal zaken dat effectief voorkomt en het aantal zaken waarin besloten wordt om niet te vervolgen of om zonder gevolg te klasseren.³¹ Eind 1951, wanneer de processen achter de rug zijn, dooft ook de werking van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden uit. Dat is drie jaar na de Commissie Oorlogsmisdaden die al in april 1948, kort voor aanvang van de processen, zijn finale rapport aflevert.³²

3. BEVOEGDHEDEN EN ACTIVITEITEN

Wanneer de Commissie Oorlogsmisdaden zijn werking aanvangt eind 1944 kan de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden zich hoe langer hoe meer focussen op zijn kerntaak: het voorbereiden van de latere processen. Dat begint met het verzamelen van informatie, het opmaken van processen-verbaal over mogelijke oorlogsmisdaden en het in ogenschouw nemen van de (internationale) jurisprudentie en rechtsleer ter zake. De Centrale Dienst opereert vanuit de gebouwen van het militair gerecht op de Louizalaan 148 te Brussel en kan op medewerking rekenen van gedetacheerde agenten van de Staatsveiligheid die als officieren van gerechtelijke politie optreden. Zo laat het Auditoraat-generaal verspreiden: “à tous les chefs de brigades et de postes territoriaux de la S.E.” (...) ‘de transmettre sans retard tous renseignements, documents, ou pièces pouvant révéler des infractions aux lois et coutumes de la guerre’.³³ Het zijn ook diezelfde agenten van de Staatsveiligheid die de Duitse verdachten verhoren en de processen-verbaal aan de krijgsauditoraten bezorgen wanneer die relevante informatie bevatten voor de vervolging van Belgische collaborateurs.³⁴ Voorts ondervraagt de Centrale Dienst tal van kampoverlevenden, stelt ook de rijkswacht in de steden en gemeenten verklaringen op en worden de krijgsauditoraten aangestuurd om werk te maken van “de opsporing der oorlogsmisdaden” en om dossiers aan te leggen over (vermeende) oorlogsmisdadigers. Zo kan er in de toekomst, wanneer de wet er is die de militaire

²⁹ WOUTERS N., “De Jodenvervolging voor de Belgische rechters, 1944-1951”, in VAN DOORSLAER R. e.a. (Red.), *Gewillig België. Overheid en Jodenvervolging tijdens de Tweede Wereldoorlog*, Antwerpen, 2007, p. 925.

³⁰ GILISSEN J., “Etude statistique sur la répression de l’incivisme”, *Revue de Droit Pénal et de Criminologie*, 1951, 5, p. 519.

³¹ In zijn bijdrage over de vervolging van oorlogsmisdadigers is A. Beirlaen zeer streng voor de rol van de Commissie Oorlogsmisdaden. Hij beroept zich hiervoor op een bespreking van een Arrest van het Hof van Cassatie (2de Kamer) van 04/07/1949 zoals gepubliceerd in: *Revue de droit pénal et de criminologie*, 1948-1949, 10, p. 986-1000 (999). Zie: BEIRLAEN A., “De vervolging van oorlogsmisdadigers in België na de Tweede Wereldoorlog”, in DE SCHUTTER B., DOCKX S. e.a. (Reds.), *De bestraffing van inbreuken tegen het oorlogs- en humanitair recht: enkele kritische terugblikken*, Antwerpen, 1980, p. 67-87. Voor een meer genuanceerd oordeel zie de bijdragen van N. Wouters en M-A. Weisers hierover.

³² Technisch gezien wordt de bevoegdheid niet aan het Auditoraat-generaal ontnomen. Zo schrijft Auditeur-generaal John Gilissen nog in 1967 dat “La poursuite des crimes de guerre a été et reste de la compétence de mon office”. (ARA2, Auditoraat-generaal, DOC-dossiers, P208/11, Brief aan R. Delmotte, 12/04/1967).

³³ CEGESOMA, AA 326, Kopies van verslagen over justitie en repressie door Auditoraat-generaal, Vol 2, p. 41.

³⁴ Het betreft een sectie ‘oorlogsmisdaden’ bij de Staatsveiligheid, voluit: ‘Sûreté de l’Etat - Police judiciaire. Poste Auditorat-général – Service Central des Crimes de Guerre’.

rechtscolleges bevoegd maakt voor de vervolging van oorlogsmisdaden, meteen gestart worden met de procesvoering.³⁵

Dit voorbereiden van de toekomstige processen door de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden gebeurt in nauwe samenwerking met de Commissie Oorlogsmisdaden. Diens hoofdtaken bestaan uit: bewijzen en informatie verzamelen, daders identificeren en aan de UNWCC bezorgen, juridische acties voorbereiden en rapporten publiceren over de oorlogsmisdaden begaan op het Belgische grondgebied.³⁶ Om die samenwerking zo vlot mogelijk te laten verlopen, is ook het Auditoraat-generaal vertegenwoordigd in de Commissie voor Oorlogsmisdaden. Afgaande op de minuten van de uitgaande correspondentie van de Centrale Dienst verloopt deze samenwerking vooral via Antoine Delfosse en Jacques Basyn (voorzitter en secretaris van de Commissie) en Alfred Wauters (substituut auditeur-generaal en hoofd van de Centrale Dienst). Ondanks de aanleunende bevoegdheden lijken er zich weinig of geen openlijke of principiële conflicten voor te doen. Maar de kwesties waar Wauters, Delfosse en co zich over buigen zijn wel complex en vaak zeer technisch. Dat vraagt veel tijd en overleg met diverse actoren in niet altijd even gemakkelijke omstandigheden.

Eén van de heikelste kwesties waarin nauwe samenwerking tussen de Centrale Dienst en de Commissie noodzakelijk wordt geacht, is de uitlevering aan België van (quasi uitsluitend Duitse) verdachten van oorlogsmisdaden.³⁷ Daarvoor zijn de Belgische diensten sterk afhankelijk van de verbindingsofficieren in bezet Duitsland die de contacten op het terrein verzorgen, de équipes van de gerechtelijke politie bij de Staatsveiligheid die daar opsporingen doen naar ondergedoken oorlogsmisdadigers ('War Crimes Liaisons Teams (WCLT)') en niet in het minst van de geallieerde bevelhebbers in het bezette Duitsland (Frankrijk, Verenigde Staten, Verenigd Koninkrijk en de Sovjet-Unie) die hun fiat moeten geven. Wanneer een uitlevering lukt, belanden de verdachten in kwestie in de gevangenis van Sint-Gillis.³⁸ Dat gebeurt in afwachting van verdere ondervragingen over feiten waar zij zelf van verdacht worden of als getuigen in zaken tegen anderen. Het opmaken van deze aanvragen tot uitlevering geschiedt – gezien het militair gerecht lange tijd niet bevoegd is – door de Commissie Oorlogsmisdaden die wel steeds alles aftoetst bij de Centrale Dienst.³⁹ Van de in totaal meer dan 4.400 uitleveringsverzoeken bij de geallieerden zal er uiteindelijk aan 523 gevolg worden gegeven.⁴⁰

³⁵ ARA2, Auditoraat-generaal, Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden, Minuten van uitgaande briefwisseling, 1, Auditeur-generaal aan krijgsauditoraat Antwerpen, april 1945 en ARA2, Auditoraat-generaal, Omzendbrieven, 948, 11/10/1944.

³⁶ WEISERS M-A., *La justice belge, les bourreaux allemands et la Shoah*, Brussel, 2020, p. 91-103.

³⁷ Voor alle problemen die daar komen bij kijken als gevolg van onder meer de internationale politieke context van de Koude Oorlog: LAGROU P., "Poor Little Belgium? Belgian Trials of German War Criminals, 1944-1951", in ISRAEL L. en MOURALIS G. (Reds.), *Dealing with Wars and Dictatorships. Legal Concepts and Categories in Action*, Den Haag, 2014, p. 123-143, WEISERS M-A., *La justice belge, les bourreaux allemands et la Shoah*, Brussel, 2020, p. 96-101 en WOUTERS N., "De Jodenvervolging voor de Belgische rechters, 1944-1951", in VAN DOORSLAER R. e.a. (Red.), *Gewillig België. Overheid en Jodenvervolging tijdens de Tweede Wereldoorlog*, Antwerpen, 2007, p. 924-925.

³⁸ Omdat de krijgsauditeur op dat moment nog geen aanhoudingsmandaat kan uitvaardigen, wordt de persoon in kwestie ter beschikking gesteld van de 'Administrateur de la Sûreté Publique' die verantwoordelijk is voor de Vreemdelingenpolitie. Het gaat in dit geval om een administratieve maatregel.

³⁹ ARA2, Auditoraat-generaal, Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden, Minuten van uitgaande briefwisseling, 1, Brief van de Auditeur-generaal aan de Voorzitter van de Commissie Oorlogsmisdaden, 07/11/1945 en *Idem*, 6, 03/12/1947.

⁴⁰ AERTS K. e.a. (Reds.), *Was opa een nazi? Speuren naar het oorlogsverleden*, Tielt, 2017, p. 52. Voor andere cijfers die circuleren: WEISERS M-A., *La justice belge, les bourreaux allemands et la Shoah*, Brussel, 2020.

Dat de Centrale Dienst Oorlogsmisdaden bij het Auditoraat-generaal zeker niet stilzit, blijkt duidelijk uit de cijfers.⁴¹ Twee jaar na de oprichting, in de zomer van 1946, heeft de Centrale Dienst al meer dan 2.750 dossiers aangelegd over Duitsers die verdacht worden van oorlogsmisdaden. 600 daarvan zijn voormalige leden van Duitse politiediensten als de Sipos en de GFP. Nog eens 650 zijn voormalige kampbewakers die zich te buiten zijn gegaan aan geweldpleging tegen gevangenen. De 1.500 resterende anderen worden ervan verdacht Belgen slecht behandeld te hebben in Duitsland.⁴² Naast talrijke dossiers op naam van de daders beschikt de Centrale Dienst dan ook al over een klasement van zo'n 315 plekken (concentratiekampen, gevangenissen, werkkampen enz.) en zo'n 150 dossiers over brutaliteiten begaan door het Duitse leger tijdens de invasie in 1940 of op het einde van de oorlog, en dan met name tijdens het von Rundstedt-offensief in de Ardennen. Tot slot zijn er ook nog eens zo'n 500 dossiers over zeer specifieke gebeurtenissen zoals moordpartijen, slagen en verwondingen, diefstal, enz. waarvan de daders vooralsnog niet bekend zijn.⁴³ Nog eens een jaar later, in de zomer van 1947 vlak voor het stemmen van de wet op de oorlogsmisdaden, is het totale aantal dossiers quasi verdubbeld en al toegenomen tot meer dan 5.000.⁴⁴

Tot slot speelt het Auditoraat-generaal ook zijn traditionele rol van coördinator en toezichthouder van de werking van de krijgsauditoraten. Dat is inzake de vervolging van oorlogsmisdaden niet anders en gebeurt op twee manieren. Een eerste behelst het opstellen van omzendbrieven. Een tweede manier is fysiek overleg. Bij monde van Alfred Wauters vraagt het Auditoraat-generaal midden 1946 aan de militaire parketten om in hun schoot over te gaan tot de creatie van een 'sectie Oorlogsmisdaden'. *Primus inter pares* is zonder twijfel het krijgsauditoraat Brussel dat veruit het grootste aantal zaken onderzoekt.⁴⁵ Korte tijd later, wanneer het wettelijke kader vorm krijgt, start Wauters met de organisatie van maandelijks vergaderingen op het Auditoraat-generaal. Daar komen de diverse krijgsauditeurs bevoegd voor oorlogsmisdaden samen in de leeszaal van de bibliotheek. Het is de bedoeling om tijdens deze vergaderingen de werking op elkaar af te stemmen, de zaken te bespreken die zij behandelen, de belangrijkste knelpunten te overlopen en de processen voor te bereiden. Zo gaat het midden 1948 bijvoorbeeld meermaals lange tijd over de toepassing 'der artikels ter beteugeling der misdaden tegen de uitwendige veiligheid van de staat en bijzonderlijk de artikels 115 en 118bis' in zaken van oorlogsmisdaden.⁴⁶ Tot slot, meer algemeen stuurt de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden in die maanden en jaren ook heel wat internationale en later ook nationale rechtspraak door naar de krijgsauditeurs.⁴⁷

⁴¹ Ook terug te vinden in: WOUTERS N., "De Jodenvervolging voor de Belgische rechters, 1944-1951", in VAN DOORSLAER R. e.a. (Red.), *Gewillig België. Overheid en Jodenvervolging tijdens de Tweede Wereldoorlog*, Antwerpen, 2007, p; 819.

⁴² CEGESOMA, AA 326, Kopies van verslagen over justitie en repressie door Auditoraat-generaal, Vol 5, p. 121.

⁴³ CEGESOMA, AA 326, Kopies van verslagen over justitie en repressie door Auditoraat-generaal, Vol 5, p. 121.

⁴⁴ CEGESOMA, AA 326, Kopies van verslagen over justitie en repressie door Auditoraat-generaal, Vol 5, p. 121.

⁴⁵ Van de meer dan 3.455 notities die het militair gerecht opent inzake oorlogsmisdaden is ruim meer dan de helft bij het krijgsauditoraat in Brussel. (ARA2, Krijgsauditoraat Brussel, Notitieregister Crimes de Guerre).

⁴⁶ ARA2, Auditoraat-generaal, Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden, Minuten van uitgaande briefwisseling, 8, Brief van de substituut auditeur-generaal aan de krijgsauditoraten, 21/05/1948.

⁴⁷ Dat beperkt zich niet alleen tot uittreksels van vonnissen maar gaat ook om requisitoiren, enz.

4. ORGANISATIE

Aan het hoofd van het Auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof staat de Auditeur-generaal. De werking van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden valt dus rechtstreeks onder zijn bevoegdheid. Voor de dagelijkse leiding en het aansturen van de werking van de Centrale Dienst rekent hij op één van zijn substituten. In eerste instantie is dat Alfred Wauters. Die is binnen het militair gerecht dé drijvende kracht achter alles wat met de vervolging van oorlogsmisdaden te maken heeft. Hij staat aan het hoofd van de Centrale Dienst van bij de oprichting tot in juni 1947, het moment waarop hij rechter wordt bij het Internationaal Tribunaal van Tanger.⁴⁸ Zijn opvolger substituut auditeur-generaal René Grévy overziet en coördineert de activiteiten van de krijgsauditoraten tijdens de processen. Hulp bij het voorbereiden van de belangrijkste processen krijgt hij vanaf eind november 1948 van substituut auditeur-generaal J. Dofny.

Over de interne werking van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden zelf is niet veel geweten. Er zijn geen organigrammen, interne rapporten, dienstnota's of jaarverslagen bewaard gebleven. En ook de IG's en de omzendbrieven van de Auditeur-generaal vertellen maar weinig meer. Die sommen vooral de belangrijkste resultaten van de Centrale Dienst op: hoeveel documentatiedossiers aangelegd, hoeveel uitleveringen georganiseerd, hoeveel zaken kregen wel of geen gevolg, enz. Voor een goed begrip van het functioneren van de dienst is het daarom van belang om oog te hebben voor de interactie met de talrijke actoren waar zij nauw met samenwerken: de Commissie voor Oorlogsmisdaden, de krijgsauditoraten, de agenten van de Staatsveiligheid die de processen-verbaal opstellen en tot slot de verbindingsofficieren en de agenten van de Staatsveiligheid die op het terrein in bezet Duitsland actief zijn. De interactie met deze actoren laat vooral sporen na in de minuten van de uitgaande briefwisseling en in de vele duizenden persoonsdossiers ('A'-dossiers, infra) die een schat aan documentatie bevatten over verdachten van oorlogsmisdaden, de organisaties waar zij deel van uitmaakten, de plekken waar deze feiten zich voordeden en de naoorlogse vervolging.⁴⁹

B. ARCHIEF

1. GESCHIEDENIS

De werkzaamheden van de dienst eindigen omstreeks 1951. Dat betekent logischerwijs ook het einde van het systematische aanvullen van het archief. Wel blijft het beheer ervan in handen van het Auditoraat-generaal tot aan de afschaffing van de militaire rechtscolleges in 2003.

Niettegenstaande de duidelijke start- en einddatum zijn er aanwijzingen dat men ook in de jaren en decennia na 1951 nog sporadisch stukken en dossiers is blijven toevoegen, verwijderen of een andere plek geven. Dat gebeurt onder meer wanneer er over bepaalde (voormalige) verdachten of veroordeelden nieuwe informatie opduikt in de pers of wanneer er

⁴⁸ Gerechtelijke organisatie ten tijde van de Internationale Zone van Tanger (1923 tot 1956). Tanger was in die periode een 'internationaal gedeelde stad'.

⁴⁹ Zeker in de 'A'-dossiers (infra) van de meest geruchtmakende zaken - zoals bijvoorbeeld van Joseph Grohé (A.2517) - zit veel meer dan enkel maar stukken over de activiteiten tijdens de bezetting. Vaak bevatten deze dossiers ook correspondentie tussen de Auditeur-generaal en de minister van justitie over de vervolging van oorlogsmisdadigers en alle moeilijkheden die daarmee gepaard gaan.

vragen over hen binnenkomen bij het Auditoraat-generaal.⁵⁰ Andere ingrepen in het bestaande klassement doen zich voor naar aanleiding van een pensionering of het aannemen van een andere betrekking door magistraten die eertijds verbonden waren aan de Centrale Dienst. Op zo'n moment stelt zich de vraag wat er moet gebeuren met de archieven die zij in het kader van hun dagelijkse werkzaamheden aanlegden. Begin 1960 bijvoorbeeld vraagt een medewerker van het secretariaat die belast is met “le triage des documents contenus dans les deux coffres provenant de l'ancien cabinet de M. le Substitut de l'Auditeur général honoraire Grévy” wat er moet gebeuren met een deel van deze archieven.⁵¹ De brochures en boeken laat hij overbrengen naar de bibliotheek en tal van andere documenten kan hij toevoegen aan het klassement met de individuele dossiers, maar er blijft nog heel wat documentatie liggen over hoe men in het buitenland de bestraffing van oorlogsmisdaden organiseerde. Om ook die correct te klasseren, roept hij de hulp in van de Auditeur-generaal. Uiteindelijk zal een deel van deze documentatie bij de overige jurisprudentie en rechtsleer inzake de bestraffing van oorlogsmisdaden elders in Europa terechtkomen. Een ander deel lijkt dan weer integraal bij de documentatiedossiers van de Dienst Algemene Onderrichtingen te belanden.⁵²

Een tweede factor die zowel voor als na 1951 tot manipulatie van het archief van de Centrale Dienst leidt, is de integratie van delen van het archief van de Commissie Oorlogsmisdaden. Op die manier raken beide archieven nog nauwer met elkaar verstrengeld, iets wat de Commissie trouwens ook expliciet vooropstelt. In het laatste rapport staat te lezen dat: “Notre Commission a remis à l'Auditorat général tous les dossiers judiciaires qu'elle avait constitués, et les instructions définitives sont en cours”.⁵³ Deze overdracht van een belangrijk deel van haar archieven aan de Centrale Dienst vindt uiteindelijk al plaats omstreeks april 1948. Gezien de verregaande samenwerking en aanleunende bevoegdheden is dat ook een zeer logische keuze, temeer omdat de processen dan nog moeten starten. De in de jaren voordien aangelegde documentatie blijft op die manier bij elkaar. Ondanks die goede voornemens van de Commissie blijft er over het lot van haar archieven lange tijd onduidelijkheid bestaan. Die komt in 1953 de eerste keer bovendrijven wanneer Marcel Marinower, kampoverlevende en prominent Antwerps advocaat, toegang vraagt tot de archieven van de Commissie Oorlogsmisdaden.⁵⁴ In een nota aan de minister van Justitie legt toenmalig Auditeur-generaal Paul van der Straeten uit dat het Auditoraat-generaal enkel maar die dossiers bewaart: “qui sont devenus des procédures judiciaires, soit qu'ils aient été déférés à la juridiction de jugement, soit qu'ils aient été classés sans suite ou terminés par un non-lieu”. De resterende “archives administratives – je pense notamment à celles qui ont servi à la rédaction des rapports établis par la Commission des crimes de guerre” bevinden zich volgens van der Straeten nog bij het ministerie van Justitie. Wanneer enkele jaren later opnieuw dezelfde vraag ter tafel komt, herhaalt het Auditoraat-generaal nogmaals dat een deel van de ‘administratieve’ archieven van de Commissie Oorlogsmisdaden destijds aan het ministerie

⁵⁰ Zie bijvoorbeeld dossier A6407 over Klaus Barbie dat pas in de jaren '80 geopend werd en bestond uit niet meer dan enkele vragen om inlichtingen over het verblijf (al dan niet) van Klaus Barbie in België.

⁵¹ ARA2, Auditoraat-generaal, DOC-dossiers, P208/10, brief van het secretariaat aan substituut auditeur-generaal Vandervorst, 22/02/1960.

⁵² DESMET G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dienst voor Algemene Onderrichtingen. Reeks documentatiedossiers*, Verschijnt binnenkort, p. 393.

⁵³ De originele rapporten belooft de Commissie neer te leggen bij het Algemeen Rijksarchief. In de ongeklasseerde archieven van het Auditoraat-generaal zijn er meerdere kopies te vinden van deze rapporten.

⁵⁴ ARA2, Auditoraat-generaal, DOC-dossiers, P208/11, Brief van Auditeur-generaal aan minister van Justitie, 23/09/1953.

van Justitie is overgemaakt.⁵⁵ Maar over die these gaan steeds meer twijfels rijzen, wat het Auditoraat-generaal doet beslissen om contact op te nemen met het ministerie en met Jules Basyn, de voormalige secretaris van de Commissie Oorlogsmisdaden en verantwoordelijke voor de archieven. Na eerst nog onwetend te hebben geantwoord, bekend hij in 1967 tijdens een verhuis per toeval te hebben ontdekt: “une série de dossiers qui me semblent assez importants et qui se rapportent à l’activité déployée par la Commission des Crimes de Guerre, dont j’étais le secrétaire, au moment de la libération”.⁵⁶ De dossiers in kwestie belanden in de archieven van het Auditoraat-generaal waar zij tot op vandaag berusten.⁵⁷ Maar opnieuw is dat niet het hele verhaal. Want begin en midden jaren ’70 resulteert een nieuwe zoektocht in de kelders van het ministerie van Justitie in nog eens “10 kaften” archief. Deze keer geschiedt de zoektocht in het kader van het onderzoek naar de zaak Irma Laplasse die dan opnieuw deining opwekt.⁵⁸ Ook deze kaften belanden in de archieven van het Auditoraat-generaal. Maar nu beslist de Auditeur-generaal om contact op te nemen met het “Centrum Wereldoorlog II” (het huidige CegeSoma, OD4 Rijksarchief) en deze stukken over te maken, iets wat uiteindelijk in 1985 ook effectief gebeurt.⁵⁹

Behoudens deze externe factoren (personeelsverloop, wisselwerking met de Commissie Oorlogsmisdaden, enz.) brengt ook het Auditoraat-generaal zelf nog wijzigingen aan in het klassement van de werking van de Centrale Dienst.⁶⁰ Het valt namelijk op dat er in de reeks persoonsdossiers (de zgn. ‘A’-reeks, infra) ook dossiers zijn ingevoegd over kampen, gevangenen en organisaties die, naar de geest van het klassement, eigenlijk in de ‘C’-reeks thuishoren. Het feit dat het merendeel van deze dossiers in belangrijke mate samenvalt met de vandaag ontbrekende nummers in het ‘C’-klassement bewijst dat deze daar oorspronkelijk uit afkomstig zijn. Het dossier over de bewakers van de gevangenis/tuchthuis van Siegburg bewijst dat goed. Het bevoegde krijgsauditoraat refereert in de correspondentie tijdens het onderzoek stevast naar dossier ‘C110’. Dat specifieke dossier ontbreekt vandaag in de ‘C’-reeks maar bevindt zich dus wel integraal in de ‘A’-reeks onder het nummer A6.148. Hetzelfde geldt ook voor heel wat andere ‘C’-dossiers die in de A-reeks ondergebracht zijn.

Naast dit herschikken en toevoegen van sommige dossiers aan het ‘klassement van de werking van de dienst’ gebeurt op zeker momenten ook het tegenovergestelde: het herbestemmen van stukken en dossiers uit het klassement van de Centrale Dienst naar andere reeksen van het Auditoraat-generaal of zelfs nog andere militairrechtelijke archiefvormers.

⁵⁵ ARA2, Auditoraat-generaal, DOC-dossiers, P208/11, Brief aan substituut auditeur-generaal Bosly, 19/11/1959.

⁵⁶ ARA2, Auditoraat-generaal, DOC-dossiers, P208/11, Brief van Jules Basyn aan de secretaris-generaal van het ministerie van Justitie, 07/12/1967.

⁵⁷ ARA2, Auditoraat-generaal, DOC-dossiers, P208/11, Brief van de Auditeur-generaal aan de secretaris-generaal van het ministerie van Justitie, 24/01/1968. Deze zullen op termijn bij het archief van de Commissie Oorlogsmisdaden (CEGESOMA) ondergebracht worden

⁵⁸ ARA2, Auditoraat-generaal, DOC-dossiers, P208/11, Brief van de krijgsauditeur Van Cutsem aan de Auditeur-generaal, 03/09/1974. Over de zaak Irma Laplasse (eigenlijk ‘Swertvaeger, Irma’) en het belang ervan: WOUTERS N., “The Second World War in Belgium : 75 years of history (1944-2019)”, in WOUTERS N. (Red.), *75 years of Second World War history in Belgium, Journal of Belgian History*, 2019, XLIX, 2-3, p. 33.

⁵⁹ ARA2, Auditoraat-generaal, DOC-dossiers, P208/11, Brief van de krijgsauditeur Van Cutsem aan de Auditeur-generaal, 03/09/1974.

⁶⁰ Wanneer en waarom dat gebeurde, viel jammer genoeg niet te achterhalen. Maar naar alle waarschijnlijkheid is er een verband met het al dan niet openen van een onderzoek naar voormalige kampbewakers. Dit zou alleszins verklaren waarom er voor de gevangenis van Siegburg (een dossier dat het KA-Brussel zonder gevolg klasseerde) wel een tweede dossier in de A-reeks geopend werd. In dat geval gebeurden deze aanpassingen aan het klassement begin jaren ’50.

Het gaat dan in de eerste plaats om tal van stukken en dossiers van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden die terechtkomen in de rechtsplegings- en documentatiedossiers van de diverse krijgswegs- en -auditoraten. Maar ook in andere reeksen van het Auditoraat-generaal zijn dossiers en stukken terug te vinden die ooit deel uitmaakten van het klassement van de Centrale Dienst. Een duidelijk voorbeeld daarvan zijn de documentatiedossiers van de Dienst voor Algemene Onderrichten (de zgn. 'IG's'). Die bevatten onder de rubriek G/5 niet alleen heel wat beleidsstukken en algemene documentatie over allerlei aan de vervolging van oorlogsmisdaden gerelateerde zaken, maar ook een omvangrijke collectie van internationale rechtspraak die de vervolging van oorlogsmisdaden in tal van Europese landen documenteert (Tsjechië, Slowakije, Polen, Nederland, Frankrijk, Luxemburg, enz.).⁶¹ Hetzelfde geldt voor de zogenaamde 'DOC-dossiers'. Die bewaren interessante stukken over de geschiedenis van het archief van de Commissie Oorlogsmisdaden en de totstandkoming van de wetgeving.⁶²

2. VERWERVING

Sinds maart 2017 zijn (quasi) alle archieven van het Auditoraat-generaal – en dus ook de archieven van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden – samengebracht in ARA2. Aan deze centralisatie gaat een zeer complexe voorgeschiedenis vooraf, met als resultaat: fysieke en intellectuele fragmentatie. Recent nog brachten enkele van de betrokken archivariissen deze historiek, en die van de archieven van de militaire rechtscolleges meer algemeen, uitstekend in kaart.⁶³

De centralisatie van de bewaring en het beheer van de belangrijkste archieven van de militaire rechtscolleges en hun functioneren tijdens de repressieperiode stelde de equipe van ARA2 de afgelopen jaren in de mogelijkheid om een globaal beeld te krijgen van de bronnen, hun ontstaanscontext en functie, hun onderlinge samenhang en het nut en potentieel dat zij hebben voor verder historisch onderzoek.⁶⁴ Echter, tijdens deze korte periode van centralisering – die dus cruciaal was om een duidelijk beeld van de structuur, inhoud, staat en volledigheid van het archiefbestand te krijgen – besloot het Rijksarchief in 2021 om alsnog over te gaan tot decentrale bewaring. Op die manier volgen de militaire gerechtelijke archieven de regels die gelden voor juridische archieven meer algemeen. Maar belangrijker nog is dat op die manier

⁶¹ DESMET G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dienst voor Algemene Onderrichtingen. Reeks documentatiedossiers*, Verschijnt binnenkort. Zie in het archief van dezelfde dienst ook de 'Documentatiedossiers van substituut René Grévy'.

⁶² Voor de DOC-dossiers zijn vooral de dossiers: H300/15, M65/1-10, P208/2-11 en P214/1-6 van belang.

⁶³ DESMET G., ELAUT G. en VAN DE WALLE J., "De ontsluiting van de archieven van het militair gerecht: een eerste balans", in : WOUTERS N. (Red.), 75 years of Second World War history in Belgium, *Journal of Belgian History*, XLIX, 2019, 2-3, p. 136-148 en DESMET G. en VAN DE WALLE J., "Archieven van het Militair Gerecht", *Contemporanea*, 2017, 4 evenals: ELAUT G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dossiers met betrekking tot de Amerikaanse, Britse, Franse en Sovjet-Russische bezettingszones in Duitsland*, Verschijnt binnenkort, ELAUT G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dossiers van het Derde Bureau (Diverse zaken)*, Verschijnt binnenkort, ELAUT G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dossiers met betrekking tot spionage (W-reeks)*, Verschijnt binnenkort, ELAUT G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dossiers met betrekking tot industriële en economische collaboratie (CI-reeks)*, Verschijnt binnenkort, DESMET G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dienst voor Algemene Onderrichtingen. Reeks documentatiedossiers*, Verschijnt binnenkort en VAN DE WALLE J., "Verholten passies? De archieven van het militair gerecht en hun raadplegingsmodaliteiten", *META- tijdschrift voor bibliotheek & archief*, 2022, 7, p. 10-15.

⁶⁴ DESMET G., ELAUT G. en VAN DE WALLE J., "De ontsluiting van de archieven van het militair gerecht: een eerste balans", in : WOUTERS N. (Red.), 75 years of Second World War history in Belgium, *Journal of Belgian History*, XLIX, 2019, 2-3, p. 136-148.

een einde komt aan de situatie dat sommige vonnis- of zonder gevolg geklasseerde dossiers van één enkele krijgsraad en krijgsauditoraat tot voor kort over verschillende bewaarplaatsen verspreid zaten en diverse toegangen zich elders bevonden dan de dossiers zelf. Om deze situatie recht te zetten startte het Rijksarchief in het najaar van 2021 met de verhuis naar de provinciale depots.

Eind 2023 zal de verhuisoperatie volledig afgerond zijn en zal er in ARA2 verder werk gemaakt worden van de inventarisatie van de archieven van het Auditoraat-generaal. Deze blijven, samen met de archieven van de krijgsraad en het krijgsauditoraat Brussel en het Militair Gerechtshof, immers wel ter plekke.⁶⁵ Om dit tot een goed einde te brengen zal de in ARA2 opgebouwde kennis goed van pas komen. Want tijdens de overdrachten van deze archieven vanuit het Justitiepaleis bleek al snel dat niet alle archieven van het Auditoraat-generaal er even goed aan toe zijn. Stukken die werden uitgehaald bleken niet of slechts gedeeltelijk teruggeplaatst en geraakten gaandeweg verloren of door elkaar, sommige magistraten legden eigen klassementen aan waardoor sommige reeksen uit elkaar gehaald werden, enz. Nog andere reeksen en bestanden van het Auditoraat-generaal belanden (gedeeltelijk) elders, zoals bijvoorbeeld in het CegeSoma. Dit soort van bemerkingen geldt ook voor het archief van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden. Zo werd er tijdens voorbereidend studiewerk in de ongeordende archieven van het Auditoraat-generaal gestoten op enkele verdwaalde dossiers uit de 'A' en 'C' reeks en op dossiers van de Commissie Oorlogsmisdaden die nog te klasseren waren in de reeksen van de Centrale Dienst.

III. INHOUD EN STRUCTUUR

A. INHOUD

Deze inventaris heeft betrekking op wat vandaag overblijft van het archief van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden van het Auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Het bestaat *grosso modo* uit drie delen, omvat in totaal 26 strekkende meter en heeft betrekking op de periode 1944-1951.

Het eerste deel, in de inventaris onder de sectie 'Algemeen' (infra), omvat wat gemakkelijksshalve samengevat kan worden als beleidsarchief en bestaat voornamelijk uit briefwisseling over zaken van algemene aard. Van grote waarde zijn vooral de minuten van uitgaande brieven van de Centrale Dienst. Die lijken volledig bewaard en bevatten een schat aan informatie over het functioneren van de Centrale Dienst, en dan in het bijzonder over de samenwerking met de Commissie voor Oorlogsmisdaden, de Staatsveiligheid, de krijgsauditoraten, enz.

De inhoud van het tweede deel valt goeddeels samen met de belangrijkste opdracht van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden: de voorbereiding van de processen. Het gaat ten eerste om stukken en dossiers die voor de betrokken magistraten vooral een documentaire

⁶⁵ Zie ook: ELAUT G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dossiers met betrekking tot de Amerikaanse, Britse, Franse en Sovjet-Russische bezettingszones in Duitsland*, Verschijnt binnenkort, ELAUT G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dossiers van het Derde Bureau (Diverse zaken)*, Verschijnt binnenkort, ELAUT G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dossiers met betrekking tot spionage (W-reeks)*, Verschijnt binnenkort, ELAUT G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dossiers met betrekking tot industriële en economische collaboratie (CI-reeks)*, Verschijnt binnenkort en DESMET G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dienst voor Algemene Onderrichtingen. Reeks documentatiedossiers*, Verschijnt binnenkort.

functie hebben. Dat gaat van jurisprudentie, rechtsleer, studies, commentaren en onderzoek met betrekking tot de organisatie van de vervolging van oorlogsmisdadigers in het buitenland. Daarnaast zijn er ook de zeer concrete en gedetailleerde voorbereidingen (het onderzoek à charge/décharge) van specifieke processen door magistraten die zich jarenlang inwerken in bepaalde problematieken. Ten derde, en tot slot, is er ook nog de meer algemene documentatie. Die moet vooral gezien worden als een hulpinstrument dat het de magistraten van het Auditoraat-generaal en de krijgsauditoraten toestaat om algemene inlichtingen en context in te winnen. Naast overzichtsrapporten over bijvoorbeeld de werking en samenstelling van de Duitse politiediensten gaat het ook om de neerslag van enkele systematische enquêtes op gemeentelijk niveau door het Auditoraat-generaal over oorlogsmisdaden op het Belgische grondgebied.

Het derde en meest omvangrijke en belangrijke deel van het archief is het eigenlijke 'klassement van de werking van de dienst'. Hiermee wordt bedoeld: de dossiers waarin de Centrale Dienst alle relevante informatie, die op de ene of andere manier van belang kon zijn voor de latere procesvoering, systematisch in onderbracht. Het klassement bestaat in zijn huidige staat uit 8 reeksen en bevat ongeveer 8.000 dossier(tje)s. Het wordt in de inventaris voorafgegaan door de stukken die afkomstig zijn van de Commissie Oorlogsmisdaden. Daarmee wordt bedoeld: de stukken die de Commissie Oorlogsmisdaden aan het Auditoraat-generaal bezorgde maar die (om onduidelijke redenen) nooit geklasseerd zijn, dit in tegenstelling tot de vele andere stukken en dossiers die de commissie aan het Auditoraat-generaal bezorgde en wel in de relevante dossiers in dit klassement zijn ondergebracht.

'A'-dossiers: betreft individuele dossiers inzake (voornamelijk Duitse) verdachten van oorlogsmisdaden. Dit klassement kent een oplopende nummering die op de kافت of in correspondentie soms ook wordt voorafgegaan door de afkorting 'CG' ('criminels de guerre'). Van zo goed als elke verdachte van oorlogsmisdaden waar informatie over binnenkwam of gevraagd werd, legde de Centrale Dienst een individueel dossier aan. In sommige gevallen (naar schatting 1 op 25 dossiers) bevatten deze slechts één of meerdere stukken. Maar wanneer het gaat over verdachten die een belangrijkere rol speelden of leidinggevende posities bekleedden, is het dossier omvangrijker. Zo bestaat het dossier over Constantin Canaris (Sipo SD Brussel - A6.241) en andere kopstukken uit meerdere pakken. Naast biografische gegevens bevatten de dossiers documentatie, bewijsvoering, getuigenissen, processen-verbaal, correspondentie over de zoektocht en uitlevering, stukken verzameld en doorgestuurd door de Commissie Oorlogsmisdaden, voorbereidingen van het proces en in sommige zeldzame gevallen zelfs pv's van het proces zelf. In theorie bestaat er over elke persoon één dossier. Maar ook op die regel bestaan enkele uitzonderingen. Zo blijken er bijvoorbeeld op naam van Alexander von Falkenhausen (militair bevelhebber van België) twee dossiers bewaard (A447 en A6.377). Zoals hierboven al toegelicht bevat de 'A'-reeks naast persoonsdossiers ook meerdere dossiers op naam van kampen, gevangenissen, detentiecentra (Fort van Breendonk (A6.110), gevangenis/tuchthuis van Siegburg (A6.148), concentratiekamp Flossenburg (A6.401), Kamp van Vught (A6.386), e.a.), van specifieke organisaties (Sipo SD van Brussel (A6.241), Charleroi (A5.868), Antwerpen (A6.276), GFP 530 Brussel (A6.240)) en gebeurtenissen (Vinkt in mei 1940 (A5.865), 'Massacres de Bande' (A5.875), enz.). Soms vielen persoon, functie en locatie samen en bestaat er slechts één dossier zoals bij Hans Frank (Dossin) (A6.224) en Philippe Schmitt (Breendonk) (A6.110). De reden dat deze (bijzonder omstandige) dossiers in het klassement van de 'A'-dossiers zijn ondergebracht dient waarschijnlijk gezocht in het onderzoek dat de krijgsauditoraten en/of het Auditoraat-generaal openden en het instellen van vervolging. Ook de datering bevestigt dit

vermoeden. Al deze dossiers zijn achteraan het klassement ingevoegd en dragen nummers tussen 5.864 en 6.402. Met in totaal 6.407 dossiers vormen de 'A'-dossiers zonder twijfel de belangrijkste en inhoudelijk meest relevante reeks in het klassement van de werking van de dienst. De reeks vertoont evenwel hiaten. Ongeveer één of op tien dossiers ontbreekt.

'C'-dossiers: betreft dossiers op naam van kampen, gevangenissen, tuchthuizen en concentratie- en vernietigingskampen. Dit klassement kent eveneens een oplopende nummering. Wanneer er informatie over bepaalde gevangenissen, (concentratie-)kampen, detentiecentra, enz. aan de Centrale Dienst bezorgd werd, klasseerden zij deze informatie in deze dossiers. De dossiers zelf zijn over het algemeen niet zo rijk gevuld en bevatten soms slechts één of meerdere getuigenissen (processen-verbaal) van gevangenen. Die komen via de rijkswacht, de krijgsauditoraten en andere actoren die optreden als gerechtelijke officieren van de politie terecht bij de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden. Opvallend daarbij is over hoe weinig informatie de diensten van het Auditoraat-generaal dan nog maar beschikken met betrekking tot de diverse Duitse kampen, gevangenissen, tuchthuizen, enz. Dat blijkt onder meer uit de schrijfwijze van sommige plaatsen op de dossierkaften. Verder bevatten deze stukken ook verwijzingen naar andere dossiers, niet in het minst naar dossiers uit de 'A'-reeks op naam van verdachten van oorlogsmisdadigers. In sommige gevallen zijn er ook foto's van de kampbewakers, gevangenen of van mishandelingen van gevangenen in opgenomen. Wanneer dit zo is, staat dit genoteerd in het opmerkingenveld in de inventaris. Zoals hierboven al vermeld, is dit klassement niet volledig en ontbreken er heel wat dossiers. Het is aan te raden om na te gaan of er ook in de 'A'-reeks dossiers over deze plekken bestaan.

'E'-dossiers: betreft dossiers op naam van Duitse organisaties. Hieronder valt te begrijpen: allerhande politiediensten, organisaties die deel uitmaken van het bezettingsbestuur, legereenheden, enz. Ook deze dossiers bestaan voornamelijk uit verklaringen van getuigen (processen-verbaal) waarin voormalige gevangenen getuigen over hun ervaringen. Met uitzondering van het dossier over de Sipo SD van Brussel bestaan deze dossiertjes over het algemeen slechts uit enkele stukken.

'F'-dossiers: dossiers op naam van bedrijven waar gevangenen (verplicht) werkten en slecht behandeld werden. Deze dossiers zijn zeer dun en bevatten vaak maar enkele stukken.

'G'-dossiers: betreft vermoedelijk meer een 'varia' klassement waar medewerkers van de Centrale Dienst tijdelijk documentatie over Duitse politiediensten klasseerden. Het gaat dan voornamelijk om historische, ledenlijsten, activiteitenverslagen, schema's van de organisatiestructuur, rapporten over de werking en onderlinge verhoudingen, enz.

'L'-dossiers: betreft dossiers inzake niet-Duitse verdachten van oorlogsmisdaden. Deze dossiers bevatten over het algemeen weinig informatie en bestaan voornamelijk uit slechts één of meerdere getuigenissen (processen-verbaal) waarin slachtoffers getuigen over de verdachten in kwestie.

'P'-dossiers: betreft dossiers op naam van burgerlijke partijen (gevangenen, gedeporteerden en andere slachtoffers) die verklaringen aflegden. Deze dossiers bestaan veelal uit slechts enkele stukken: één of meerdere getuigenissen (processen-verbaal) waarin de slachtoffers getuigen over daders en het leed dat hen is aangedaan.

'S'-dossiers: betreft dossiers op naam van Stalags (krijgsgevangenkampen). Ook deze dossiers bestaan veelal uit slechts enkele stukken: één of meerdere getuigenissen en processen-verbaal waarin de betrokken soldaten en onderofficieren getuigen over daders en het leed dat hen is aangedaan tijdens het verblijf in één van de Stalags.

B. SELECTIES EN Vernietigingen

Er vond geen selectie of vernietiging plaats tijdens en na de overdracht vanuit het Brusselse Justitiepaleis. Maar er zijn, zoals reeds opgemerkt, tal van nummers die ontbreken in het klassement. Voor sommige van die hiaten (bijvoorbeeld in de ‘A’, ‘C’ en ‘E’-reeks) zijn er plausibele verklaringen, maar dat geldt jammer genoeg niet voor alle ontbrekende dossiers. Dat het Auditoraat-generaal zelf bepaalde dossiers of reeksen heeft vernietigd is weinig waarschijnlijk. Vermoedelijk zijn de hiaten in deze en andere reeksen dan ook te wijten aan herbestemming in de rechtsplegingsdossiers, de ‘A’-dossiers of in de dossiers uit het archief van de Commissie voor Oorlogsmisdaden.

C. TOEKOMSTIGE AANGROEI/AANVULLINGEN

Er is geen aangroei meer te verwachten omdat de dienst is opgeheven. Maar de kans is zeer reëel dat er in de toekomst nog afgedwaalde dossiers zullen opduiken in de niet-geklasseerde archieven van het Auditoraat-generaal. Die wachten nog op inventarisering. Deze afgedwaalde dossiers zullen later op de correcte plaats in het archiefbestand geklasseerd worden. Vermeldenswaardig in die zin zijn bijvoorbeeld de bestanden AA1912 en AA1919 van het CegeSoma. AA1912 bevat archief van het Auditoraat-generaal dat omstreeks 2003 door Auditeur-generaal Jean-Yves Mine overgemaakt is aan het CegeSoma en zeer recent – tijdens de verhuis uit de Belgradodepot van het CegeSoma – aan het Rijksarchief is overgemaakt om deze opnieuw te integreren in de archieven van het Auditoraat-generaal. In de voorlopige toegang van het CegeSoma op deze reeks staat bij nr. 268 te lezen “ijzeren koffer Anciennes archives de M. Loicq (Crimes de Guerre)”. Maar in de huidige reeks is dit nummer niet terug te vinden. Misschien is het elders terechtgekomen? De zoektocht gaat verder. AA1919 dan weer bevat niet alleen informatie over het functioneren van de UNWCC, maar ook correspondentie van substituut auditeur-generaal Alfred Wauters. De vraag of het hier om archief gaat van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden of om archief van de Commissie Oorlogsmisdaden blijft open en zal verder worden onderzocht.⁶⁶

D. ORDENING

De huidige ordening van de archieven van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden volgt grotendeels de structuur van het ‘klassement van de werking van de dienst’ zoals dat destijds door de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden zelf is uitgewerkt met de ‘A’, ‘C’, ‘E’, e.a. dossiers. Na de letter volgt telkens een nummer. Deze manier van werken is identiek aan hoe ook de Dienst Algemene Onderrichtingen haar documentatiedossiers klasseerde.⁶⁷ In tegenstelling tot bij de documentatiedossiers van de Algemene Onderrichtingen zijn er in dit klassement maar twee niveaus. Bijvoorbeeld: A296 (Franz Straub), A1079 (Erich Holm) of C18 (Kamp van Vught). Er werd voor geopteerd om deze ordening te behouden omdat er in tal van andere stukken en dossiers verwezen wordt naar de nummering van dit klassement.

Deze dossiers worden in de algemene ordening van het archief voorafgegaan door losse stukken en dossiers die buiten de opzet van dit klassement vallen. Voor de ordening van deze is, door het verloren gaan van de oorspronkelijke ordening en bij gebrek aan een organogram, geopteerd voor een functionele aanpak. Dat was noodzakelijk om de vele dossiers en stukken

⁶⁶ Of de archiefvormer de Commissie Oorlogsmisdaden is waarin A. Wauters ook zetelde namens het Auditoraat-generaal of de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden zelf is, kon nog niet worden uitgemaakt.

⁶⁷ Zie hiervoor: DESMET G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dienst voor Algemene Onderrichtingen. Reeks documentatiedossiers*, Verschijnt binnenkort. Het is dus zeer onwaarschijnlijk dat deze letters tezelfdertijd ook afkortingen zijn.

die de afgelopen decennia verspreid en/of zoek waren geraakt tussen andere dossiers en archieven die ooit toebehoorden aan het Auditoraat-generaal, maar vandaag door elkaar geraakt zijn, terug in het archief van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden onder te brengen.

Het onderdeel ‘algemeen’ bevat de stukken en dossiers die voortvloeien uit het beheer en het verzekeren van een vlotte werking van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden. De opvolging van de briefwisseling behoort daar zeker toe. Een tweede, en tevens de meest belangrijke functie van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden, is de voorbereiding van de processen tegen oorlogsmisdadigers. Die bestond uit meerdere deelaspecten. Eén daarvan was het over de landsgrenzen heen kijken en in kaart brengen van hoe men daar de bestraffing van oorlogsmisdaden aanpakte. Dat verklaart de vele documentatie, rechtsleer en jurisprudentie hieromtrent (die overigens ook in andere archieven van diensten van Auditoraat-generaal over de vervolging van oorlogsmisdaden zeer aanwezig is). Een ander deelaspect was het concrete studie- verzamel- en schrijfwerk van de betrokken magistraten wanneer zij specifieke processen voorbereidden zoals die tegen Canaris en tegen von Falkenhausen, Reeder, Bertram en von Claer. Dat deze dossiers en documentatie, aangelegd door de betrokken magistraten, niet in het respectieve ‘A’ dossier terecht kwamen, kan verbazen. Maar de reden dat dit in deze zeer specifieke gevallen net niet gebeurde, rechtvaardigt de keuze om dat ook meer dan 70 jaar na de feiten niet alsnog te doen. Een derde deelaspect was de taak van het Auditoraat-generaal om de krijgsauditoraten aan te sturen die de processen voorbereidden. Het voorzien van informatie en documentatie betreffende specifieke en soms zeer technische kwesties maakte daar rechtstreeks deel van uit. Om die reden legde het Auditoraat-generaal heel wat documentatie aan en verzamelde het gegevens van over het hele land.

IV. RAADPLEGING EN GEBRUIK

A. VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

Raadpleging vereist de schriftelijke toelating van het College van procureurs-generaal.⁶⁸ De aanvraag tot inzage – na toelating – dient te worden gericht aan ARA2.⁶⁹

B. VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Rijksarchief.⁷⁰ De voorafgaande schriftelijke toelating van het College van procureurs-generaal is vereist (cfr. supra).

⁶⁸ Wet van 10 april 2003 tot regeling van de afschaffing van de militaire rechtscolleges in vreedstijd alsmede van het behoud ervan in oorlogstijd (Belgisch Staatsblad, 7 mei 2003) en art. 21bis WBSV. Voor meer details over de in de praktijk gehanteerde voorwaarden, zie Omzendbrief betreffende de raadpleging van de archieven van de opgeheven militaire rechtscolleges (omzendbrief nr. 22/2013 van het College van procureurs-generaal van 19 december 2013).

⁶⁹ Dit kan via email op agr_ar_2@arch.be of met de post aan Algemeen Rijksarchief 2 – Depot Joseph Cuvelier, Hopstraat 28, 1000 Brussel.

⁷⁰ Ministerieel besluit van 25 mei 2018 tot wijziging van het ministerieel besluit van 23 maart 2005 tot vaststelling van de tarieven voor prestaties geleverd door het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën. (B.S. 5 juni 2018).

C. TAAL EN SCHRIFT VAN DE DOCUMENTEN

De dossiers zijn voornamelijk opgesteld in het Frans en Nederlands en in mindere mate in het Duits. Sommige stukken zijn in het Engels of zelfs in nog andere talen, dit naargelang de herkomst uit andere landen.

D. FYSIEKE KENMERKEN EN TECHNISCHE VEREISTEN

De kwaliteit van het papier waaruit de dossiers in het ‘klassement van de werking van de dienst’ zijn opgetrokken, is vaak zeer slecht. Dit is te wijten aan de toenmalige papierschaarste.

E. TOEGANGEN

Het algemeen steekkaartensysteem van het Auditoraat-generaal biedt een toegang op de ‘A’-dossiers uit het ‘klassement van de werking van de dienst’.⁷¹ Daarnaast bestaat er voor de ‘A’-reeks ook nog een specifieke toegang: een lijst in twee delen met daarin per dossiernummer de naam van de persoon (zie inventarisnummer 132-133). Van deze toegang bestaat ook een digitale kopie, doorzoekbaar in de leeszaal van ARA2 na het ondertekenen van een onderzoeksverklaring. Een tweede steekkaartensysteem die de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden liet opmaken, biedt een overzicht van processen ‘oorlogsmisdaden’ die in België plaatsvonden (F35). Het is, gezien de 37 processen, zeer beperkt in omvang, maar laat toe om de procesdossiers snel terug te vinden. Een derde steekkaartensysteem van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden tot slot biedt een toegang op de (dodelijke) slachtoffers en op de personen die getuigenissen aflegden in het kader van het ‘Breendonk-proces’.⁷²

F. AANWIJZINGEN VOOR HET GEBRUIK

De Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden bestaat op zichzelf, maar is niet los te zien van het grotere geheel waar het deel van uitmaakt: het Auditoraat-generaal. Bijgevolg geldt ook hier de regel dat de dossiers en stukken in het archief van de Centrale Dienst verbonden zijn met reeksen van andere diensten die ressorteerden onder het Auditoraat-generaal. Een geïntegreerde aanpak is dus essentieel.

Via een ingenieus steekkaartensysteem vonden de medewerkers van het Auditoraat-generaal snel alle relevante informatie terug over een (rechts-)persoon, gebeurtenis, proces, problematiek, juridische kwestie, enz. die in veel gevallen verspreid zat over meerdere reeksen. Het is die achterliggende gedachte die ook de opbouw en structuur verklaart van het klassement met de meerdere duizenden dossiers ‘A’, ‘C’, ‘E’, ‘F’, ‘G’, ‘L’, ‘P’ en ‘S’. Maar ook de briefwisseling bevat telkens een vermelding van het ‘A’ nummer en ‘E’- of ‘C’-nummer wanneer de persoon in kwestie deel uitmaakte van een specifieke organisatie of actief was in een kamp/gevangenis. Naast de onderlinge samenhang binnen het archief van de Centrale Dienst bevatten deze dossiers ook stevast verwijzingen naar reeksen en dossiers van andere archiefvormers (andere diensten binnen het Auditoraat-generaal, de krijgsauditoraten, enz.). Het is daarom van belang om ook altijd de omslag en de stukken zelf van het dossier te bestuderen. Die bevatten stevast verwijzingen naar andere dossiers die gelijkaardige plekken,

⁷¹ Gaat om F34. Voor een overzicht van de verschillende steekkaartensystemen bij de archieven van het militair gerecht in ARA2, zie het door archivaris Gertjan Desmet opgestelde werkdocument in ARA2 ‘Archieven van het militair gerecht. Overzicht van de steekkaartensystemen. Stand van zaken april 2018’.

⁷² Voor de volledigheid: ook het fichesysteem van de Commissie Oorlogsmisdaden is bewaard gebleven en is vermoedelijk omstreeks 1948 overgemaakt aan het Auditoraat-generaal. Zie nummer: F42/1-5.

thematieken, personen of gebeurtenissen behandelen. Verder is het aan te raden om na te gaan of ook het ‘verwant materiaal’ aanknooppunten kan bevatten.

V. VERWANT MATERIAAL

A. DOCUMENTEN MET EEN VERWANTE INHOUD

Het merendeel van de documenten met een verwante inhoud is van militairrechtelijke aard en wordt bewaard in ARA2 of in andere depots van het Rijksarchief.

Een eerste logische aanvulling op het archief van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden is het archief van de Commissie Oorlogsmisdaden (blok 2753 AA120, CegeSoma). In afwachting van een meer uitgebreide inventaris is momenteel enkel een (vermoedelijk onvolledige) overdrachtslijst beschikbaar.

Een tweede belangrijke aanvulling zijn de dossiers van gevonniste zaken (archieven van de bevoegde krijgsraden en krijgshoven), de dossiers van zonder gevolg geklasseerde en buitenvervolggestelde zaken (archieven van de krijgsauditoraten) en de dossiers inzake de strafuitvoering (archieven van de krijgsauditoraten en het Auditoraat-generaal).⁷³ Voormalig Auditeur-generaal John Gilissen verklaarde meermaals dat heel wat van de aangelegde documentatie uit de reeksen van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden in dit soort van dossiers terecht kwam. Deze worden vandaag grotendeels in de Rijksarchieven in de Provincies bewaard, met uitzondering van de archieven van het krijgsauditoraat, de krijgsraad en het Militair Gerechtshof Brussel. Die berusten (net als de archieven van het Auditoraat-generaal meer algemeen) vandaag in ARA2. Overigens, de krijgsauditoraten Brussel en Gent openden afzonderlijke notitieregisters voor dossiers inzake ‘oorlogsmisdaden’ en klasseerden de dossiers van zonder gevolg geklasseerde en buitenvervolggestelde zaken inzake oorlogsmisdaden afzonderlijk. Om te achterhalen of zo’n dossier bewaard is en waar dat dan kan geconsulteerd worden, wordt er best contact opgenomen met de respectieve Rijksarchieven in de Provincies of met ARA2.

Een derde aanvulling zijn de administratieve dossiers met betrekking tot de strafuitvoering. Het zijn de krijgsauditoraten die bevoegd zijn voor het toezicht op de strafuitvoering. Maar ook het Auditoraat-generaal volgt één en ander op en legt zelf afzonderlijke dossiers aan. Dat zijn de zogenaamde ‘EX’-dossiers (KA) en ‘Administratieve opvolgings- en inlichtingendossiers’ (AG). Die bestaan ook voor veroordeelde oorlogsmisdadigers. Opgelet, beide reeksen zijn vermoedelijk geen strafuitvoeringsdossiers *strictu* senso maar bevatten vaak wel informatie over eventuele gratieprocedures, andere strafverminderingen en soms ook persartikels.

Een vierde aanvulling zijn de documentatiedossiers van de Dienst voor Algemene Onderrichtingen (1944-1953) en haar opvolger, de Documentatiedienst (1953-2003). Die zijn vooral van belang voor wie op zoek is naar informatie over aspecten van het beleid en minder naar specifieke gevalstudies. De beide reeksen bevatten heel wat documentatiedossiers inzake verschillende aspecten van de bestraffing van oorlogsmisdadigers. Van die eerste reeks

⁷³ Voor een mooi voorbeeld van onderzoek op basis van deze bronnen: zie de grondige analyse van het proces Otto Siegburg en het ‘uitzonderlijke’ vonnis van de Brusselse krijgsraad: WEISERS M-A., *La justice belge, les bourreaux allemands et la Shoah*, Brussel, 2020, p. 155-261 en WEISERS M-A., “Un chasseur de Juifs au tribunal. Otto Siegburg, la justice belge et le crime contre l’humanité” in: WEYSSOW D. (Red.), *Les caves de la Gestapo. Reconnaissance et conservation. Entre histoire et mémoire*, Parijs, 2013, p. 25-35.

bestaat een omstandige inventaris.⁷⁴ Voor de DOC-dossiers is dat nog niet het geval, maar is er in de leeszaal van ARA2 wel een rudimentaire plaatsingslijst te consulteren. Wie verder wil zoeken naar het beleid, de interpretatie en in het bijzonder benieuwd is naar hoe het Auditoraat-generaal een en ander zag, doet er ook goed aan een blik te werpen op de omzendbrieven van het Auditoraat-generaal. Voor wat betreft de vervolging van oorlogsmisdaden en alles wat daar komt bij kijken, publiceert het Auditoraat-generaal er een twaalftal.⁷⁵

Zoals al aangegeven was de vervolging van oorlogsmisdadigers een internationale aangelegenheid. Dat impliceert dat er ook in het buitenland archieven terug te vinden zijn die sterk gelijken aan die van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden. Zo ondernamen ook buurlanden Frankrijk, Nederland en Luxemburg gelijkaardige initiatieven om oorlogsmisdadigers voor het gerecht te brengen en te bestraffen. In Luxemburg en Frankrijk worden deze archieven bewaard in de respectieve nationale archieven.⁷⁶ Voor wat betreft de Nederlandse casus ontsluit het Nationaal Archief het ‘Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging’.

Een zesde en laatste aanvulling tot slot zijn rechtsleer en juridische commentaren. De vervolging van oorlogsmisdadigers en het juridische kader dat daarvoor in de steigers werd gezet, wekte in de onmiddellijke naoorlogse jaren de interesse van magistraten, advocaten, rechtsgeleerden en andere commentatoren. Zij lieten het dan ook niet na om hierover te publiceren. Dat gebeurde vaak in juridische bladen als *Le Journal des tribunaux*, *Rechtskundig Weekblad*, *Revue de Droit Pénal et de Criminologie*, *La Revue de Droit Militaire et de Droit de la Guerre*, e.a.

B. BIBLIOGRAFIE

AERTS K. e.a. (Reds.), *Was opa een nazi? Speuren naar het oorlogsverleden*, Tielt, 2017.

AERTS K., *"Repressie zonder maat of einde?" : de juridische reïntegratie van collaborateurs in de Belgische Staat na de Tweede Wereldoorlog*, Gent, 2014.

BEIRLAEN A., “De vervolging van oorlogsmisdadigers in België na de Tweede Wereldoorlog”, in DE SCHUTTER B., DOCKX S. e.a. (Reds.), *De bestraffing van inbreuken tegen het oorlogs- en humanitair recht: enkele kritische terugblikken*, Antwerpen, 1980, p. 67-87.

CLAPPAERT E. en KOHLRAUSCH M., “Between the Lines: Belgian Diplomatic Politics and the Trial of German War Crimes”, *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis*, XLVIII, 2018, 3, p. 90-114.

⁷⁴ De documentatiedossiers van de Dienst Algemene Onderrichtingen inzake de vervolging van oorlogsmisdaden zijn terug te vinden onder de rubriek G/5 en in het afzonderlijke klassement van ‘Documentatiedossiers van substituut René Grévy’. Zie: DESMET G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dienst voor Algemene Onderrichtingen. Reeks documentatiedossiers*, Verschijnt binnenkort. Voor de DOC-dossiers zijn vooral de dossiers: H300/15, M65/1-10, P208/2-11 en P214/1-6 van belang.

⁷⁵ Het gaat om de omzendbrieven: 948 (11/10/1944), 1366 (30/07/1945), 1470 (27/10/1945), 1563 (10/01/1946), 1754 (09/08/1946), 1804 (14/11/1946), 1903 (22/09/1947), 1908 (07/10/1947), 1967 (26/3/1948), 1996 (17/06/1948) en 2046 (23/12/1948).

⁷⁶ Voor Frankrijk zijn er bijvoorbeeld de archieven van de ‘Services de recherches des crimes de guerre (1944-1949)’ bij het ministerie van Justitie. Die worden bewaard in de Archives Nationales (AN). Voor Luxemburg bewaren de Archives nationales du Grand-Duché de Luxembourg (ANGDL) de gerechtelijke dossiers.

- DEPOORTERE R., *La juridiction militaire en Belgique 1796-1998. Compétences et organisation. Production et conservation des archives*, Miscellanea Archivistica Studia, 115, Brussel, 1999.
- DESMET G., ELAUT G. en VAN DE WALLE J., “De ontsluiting van de archieven van het militair gerecht: een eerste balans”, in : WOUTERS N. (Red.), *75 years of Second World War history in Belgium*, *Journal of Belgian History*, XLIX, 2019, 2-3, p. 136-148.
- DESMET G. en VAN DE WALLE J., “Archieven van het Militair Gerecht”, *Contemporanea*, 2017, 4.
- DESMET G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dienst voor Algemene Onderrichtingen. Reeks documentatiedossiers*, Verschijnt binnenkort.
- DROSSENS P., MARTENS C. en PICRON D., *Archiefgids van het militair gerecht*, Brussel, 2015.
- DROSSENS P., *Inventarissen van de archieven van de krijgsraden te Antwerpen (1817-1959), Gent (1816-1938), Hasselt (1944-1948), Leuven (1945-1947), Mechelen (1944-1947), Tongeren (1944-1947) en Turnhout (1944-1947)*, Brussel, 2010.
- DROSSENS P., *Inventarissen van de archieven van de krijgsauditoraten te Antwerpen 1817-1959, Gent 1814-1946, Hasselt 1944-1948, Leuven 1944-1947, Mechelen 1944-1947, Tongeren 1944-1947 en Turnhout 1944-1947*, Brussel, 2010.
- ELAUT G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dossiers met betrekking tot de Amerikaanse, Britse, Franse en Sovjet-Russische bezettingszones in Duitsland*, Verschijnt binnenkort.
- ELAUT G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dossiers van het Derde Bureau (Diverse zaken)*, Verschijnt binnenkort.
- ELAUT G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dossiers met betrekking tot spionage (W-reeks)*, Verschijnt binnenkort.
- ELAUT G., *Inventaris van het archief van het auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof. Dossiers met betrekking tot industriële en economische collaboratie (CI-reeks)*, Verschijnt binnenkort.
- GILISSEN J., “Etude statistique sur la répression de l’incivisme”, *Revue de Droit Pénal et de Criminologie*, 1951, 5, p. 513-628.
- HUYSE L. en DHONDT S. (met medewerking van AERTS K. e.a.), *Onverwerkt verleden. Collaboratie en repressie in België 1942-1952: een update na dertig jaar*, Tielt, 2020.
- LAGROU P., “Poor Little Belgium? Belgian Trials of German War Criminals, 1944-1951”, in ISRAËL L. en MOURALIS G. (Reds.), *Dealing with Wars and Dictatorships. Legal Concepts and Categories in Action*, Den Haag, 2014, p. 123-143.
- LAGROU P., « « Poor Little Belgium ? » : Les procès belges de criminels de guerre allemands, 1944-1951 », in ROUSSEAUX X., CAMPION J. e.a. (Reds.), *Justices militaires et guerres mondiales : Europe 1914-1950*, Louvain-la-Neuve, 2017, p. 337-361.
- PLISNIER F., *Les juridictions militaires* (Jalons de recherche, 31), Brussel, 2012.
- SLUSZNY M., “La loi du 20 juin 1947 relative à la compétence des juridictions militaires en matière de crimes de guerre”, *Journal des Tribunaux*, 13/07/1947, 62, 3735, p. 413.
- SPEYER P., “De betegeling der oorlogsmisdaden in Europa”, *Rechtskundig Weekblad*, 20/06/1948, jg. 11, nr. 39, p. 1234-1235.

- TALLIER P.A. (Red.), *'In de nasleep van de Tweede Wereldoorlog': tussen vergeten, vergoeden, heropbouw en repressie: beschikbare bronnen en stand van het onderzoek: handelingen van de studiedag van 25/02/2010*, Studia 131, Brussel, 2011.
- VAN DE WALLE J., "Verholen passies? De archieven van het militair gerecht en hun raadplegingsmodaliteiten", *META- tijdschrift voor bibliotheek & archief*, 2022, 7, p. 10-15.
- VAN HAECKE L., *Repressie en epuratie: de bescherming van de uitwendige veiligheid van de Staat als politiek-juridisch probleem tijdens de Belgische regimecrisis (1932-1948)*, Doctoraatsscriptie, Universiteit Gent, 2014.
- WAUTERS A., "La répression des crimes de guerre en Belgique", *Revue de Droit Pénal et de Criminologie*, 1946-1947, 27, p. 413.
- WEISERS M-A., *La justice belge, les bourreaux allemands et la Shoah*, Brussel, 2020.
- WEISERS M-A., "L'inclassable persécution des Juifs. Quand les autorités belges à Londres préparaient le jugement des crimes de guerre allemands", *Bijdragen tot de Eigentijdse Herinne.ring*, 2008, 8, p. 99-138.
- WEISERS M-A., "Un chasseur de Juifs au tribunal. Otto Siegburg, la justice belge et le crime contre l'humanité » in: WEYSSOW D. (Red.), *Les caves de la Gestapo. Reconnaissance et conservation. Entre histoire et mémoire*, Parijs, 2013, p. 25-35.
- WOUTERS N., "De Jodenvervolging voor de Belgische rechters, 1944-1951", in VAN DOORSLAER R. e.a. (Red.), *Gewillig België. Overheid en Jodenvervolging tijdens de Tweede Wereldoorlog*, Antwerpen, 2007, p. 801-1028.
- WOUTERS N., "The Second World War in Belgium : 75 years of history (1944-2019)", in WOUTERS N (Red.), *75 years of Second World War history in Belgium*, *Journal of Belgian History*, 2019, XLIX, 2-3, p. 12-81.

VI. BESCHRIJVINGSBEHEER

Zoals hierboven al opgemerkt bevat het archief van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden tal van persoonsdossiers. In de eerste plaats is er de reeks 'A'-dossiers op naam van Duitse (verdachten) van oorlogsmisdaden. Maar daarnaast zijn ook de 'L' en 'P'-reeks opgebouwd uit persoonsdossiers. Er is voor gekozen om de naam van de betrokken personen niet op te nemen in de beschrijvingen en om deze integraal 'anoniem' te beschrijven en enkel de dossiernummers weer te geven. Opzoekingen op naam zijn echter zeker mogelijk op basis van de voorhanden zijnde toegang in de leeszaal van ARA2. Bij de dossiers van de andere reeksen, onder meer inzake kampen, gevangenen, allerhande organisaties, enz. zijn de namen wel integraal opgenomen.

In onderstaande inventaris is ervoor geopteerd om zo veel als mogelijk de originele opschriften van de dossiers in kwestie exact over te nemen. Enkel wanneer die al te onduidelijk zijn, werden er zaken vertaald of aangepast, zodat de lezer toch steeds een indicatie heeft over de inhoud van de dossiers. Voornamelijk in de 'C'-reeks werd daar toe overgegaan. Zo zal het voor de lezer hopelijk duidelijk zijn welke specifieke kampen, gevangenen, tuchthuizen of andere plekken in de respectieve dossiers aan bod komen. Wanneer mogelijk is er voor geopteerd om de Duitse terminologie te gebruiken (Konzentrationslager (KZ), Zwangsarbeiterlager (ZA), Arbeitserziehungslager (AEL), enz.). Als die niet te achterhalen viel, werd ervoor geopteerd om de titel van het dossier zoals genoteerd door de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden, over te nemen. Ter verduidelijking

werd in de mate van het mogelijke ook steeds het land vermeld waar het kamp, de gevangenis, enz. gelegen is.

Tot slot, de beschrijvings- en ordeningswerkzaamheden gebeurden in het kader van de éénjarige stage van de auteur als archivaris in ARA2 en vonden plaats tussen december 2022 en april 2023. Begin mei 2023 keurden Joachim Derwael (diensthoofd ARA2) en Pierre-Alain Tallier (departementshoofd a.i.) de inventaris goed. Korte tijd later vond de finalisering ervan plaats.

INVENTARIS

I. ALGEMEEN

- 1-11. Minuten van uitgaande brieven.
31 oktober 1944 - 30 september 1950. 11 pakken
 1. 31 oktober 1944 – 8 juni 1946.
 2. 11 juni 1946 – 15 februari 1947.
 3. 18 februari 1947 – 20 juni 1947.
 4. 21 juni 1947 – 30 september 1947.
 5. 1 oktober 1947 – 28 november 1947.
 6. 1 december 1947 – 31 december 1947.
 7. 5 januari 1948 – 11 maart 1948.
 8. 12 maart 1948 – 15 juni 1948.
 9. 19 juni 1948 – 31 januari 1949.
 10. 1 februari 1949 – 31 december 1949.
 11. 4 januari 1950 – 30 september 1950.
- 12-16. Thematische briefwisseling.
1946-1948. 3 omslagen en 2 pakken
 12. Betreffende de arrestatie van (vermeende) oorlogsmisdadigers.
1946-1948. 1 omslag
Voormalig klassement: B12.
 13. Betreffende de repatriëring van (vermeende) oorlogsmisdadigers.
1947-1948. 1 omslag
Voormalig klassement: B43.
 14. Betreffende de opsluiting van (vermeende) oorlogsmisdadigers.
1945-1946. 1 omslag
Voormalig klassement: B32.
 15. Betreffende de uitlevering van (vermeende) oorlogsmisdadigers.
1946-1948. 1 pak
Voormalig klassement: B53.
 16. Betreffende het verzamelen van getuigenissen van Belgische ex-gedetineerden over de gevangenen, concentratie- en werkkampen in Noord-Brabant (Nederland), ter opvolging van een vraag van de Sub-Commissie Opsporing Oorlogsmisdrijven van de gemeentepolitie van 's-Hertogenbosch. Met bijlagen.
1948. 1 pak
17. Ongeklasseerde briefwisseling afkomstig van de Commissie Oorlogsmisdaden en diverse krijgsauditoraten betreffende het onderzoek naar oorlogsmisdaden.
1945-1948. 1 pak
18. Vragen van advocaten Michel Bernfeld en Gustave Wayteck inzake rechtsleer, rechtspraak en documentatie over de vervolging van oorlogsmisdaden in België.
1949. 1 omslag

Bevat onder meer kopies van de rapporten van de Commissie voor Oorlogsmisdaden bestemd voor het Franse Openbaar Ministerie in Nürnberg.

19. Briefwisseling met Staatsveiligheid en Commissie Oorlogsmisdaden over diverse onderwerpen betreffende personeelszaken en administratie.
1946-1949. 1 omslag

II. VOORBEREIDING PROCESSEN

A. JURISPRUDENTIE EN DOCUMENTATIE INZAKE DE VERVOLGING VAN OORLOGSMISDADIGERS IN FRANKRIJK, GROOT-HERTOGDOM-LUXEMBURG EN DOOR HET INTERNATIONAAL MILITAIR TRIBUNAAL VAN NÜRNBERG

20. "Official transcript of the American Military Tribunal in the matter of the United States of America against Wilhelm List, et al, defendants" te Nürnberg, 19 februari 1948 ("The Hostages Case").
1948. 4 delen
21. "Urteil und urteilsbegrundung" in de rechtszaak van de Verenigde Staten van Amerika versus Wilhelm List en co.
1948. 2 delen
Betreft twee exemplaren van het vonnis en de motivering van het vonnis.
22. Officiële Franse vertaling van de samenvatting van de rechtszaak bij het Amerikaanse Militair Tribunaal inzake de Verenigde Staten van Amerika versus Wilhelm List en co .
1948. 1 pak
Betreft twee exemplaren.
23. "Jugement de Nuremberg."-"Opinion and judgement of the Tribunal" van 8 april 1948 van het Military Tribunal II zetelende te Nürnberg in het proces van de Verenigde Staten van Amerika tegen Otto Ohlendorf en co.
1948. 1 omslag
24. "Exposé de preuves" van het Openbaar Ministerie van het "Tribunal Général van de Gouvernement Militaire de la Zone Française d'Occupation en Allemagne" (GMZFOA), voorgesteld door "Commissaire du Gouvernement adjoint" Paul-Julien Doll en "Commissaire du Gouvernement" Charles Gerthoffer, in het proces tegen de leiding van de firma Röchling, gehouden te Rastatt in januari 1948.
1948. 10 delen
- 25-31. Stukken betreffende de vervolging van oorlogsmisdaden in Groot-Hertogdom-Luxemburg.
1949-1950. 6 stukken en 2 delen
25. Kopie van het vonnis uitgesproken door het "Gerichtshof für Kriegsverbrechen von Luxemburg" op 22 juni 1950 in het proces tegen Wilhelm Diehl, Adolf Schreder, Karl-August Venter en Hermann Unger.
1950. 1 stuk
26. Studie over drie processen tegen oorlogsmisdadigers, gehouden voor Luxemburgse rechtbanken.
s.d. 2 delen

27. Kopie van het pleidooi van advocaat dr. Robert Servatius voor de beklaagden Schumacher en Urmes, in het proces van het “Gericht zur Aburteilung von Kriegsverbrechen in Luxemburg versus Siekmeier en cons”. (gehouden in september 1949).
1949. 1 stuk
28. Kopie van het pleidooi van advocaat dr. Robert Servatius voor de beklaagde Josef Ackermann, in het proces van het “Gericht zur Aburteilung von Kriegsverbrechen in Luxemburg versus Ackermann en cons.” (gehouden in juni 1950).
1950. 1 stuk
29. Kopie van vonnis van 23/12/1949 door “Gerichtshof für Kriegsverbrechen in Luxemburg (...) gegen (...) Siekmeier, Günther, Trossen, Unger, Schumacher, Reckmann en Urmes”.
1949. 1 stuk
30. Kopie van arrest van 01/12/1949 door “La Cour Supérieure de Justice du Grand-Duché de Luxembourg, formée en Cour de Cassation” inzake Bergmann, Bauknecht, Drach en Lütcke.
1949. 1 stuk
31. Kopie van “Conclusions du Procureur Général d'Etat” in de naar Hof van Cassatie doorverwezen zaak inzake Drach, Bergmann, Lütcke en Bauknecht.
1949. 1 stuk
32. Rapport van Donnedieu de Vabres (professor aan de rechtenfaculteit van Parijs) over het arrest geveld in de zaak “Rahmel, Hofmann, Harlos” door “La Cour des Crimes de Guerre de Luxembourg” op 25 juni 1949.
1949. 1 stuk
33. “Journal Officiel du Commandement en chef Français en Allemagne Gouvernement militaire de la zone française d'occupation” - jg. 2, nr. 42 - 18/10/1946.
1946. 1 stuk
Bevat de integrale tekst van het vonnis uitgesproken door het Internationaal militair tribunaal te Nürnberg van 30/09-01/10/1946 in de zaak aangespannen door de Verenigde Staten, Frankrijk, het Verenigd-Koninkrijk en de Sovjet Unie de zaak tegen Goering, Hess, von Ribbentrop en co.
34. “Recueil judiciaire du Gouvernement Militaire de la Zone Française d'Occupation” bij het “Commandement en Chef Français en Allemagne” (2de, 3de en 4de trimester van 1948).
1948-1949. 1 pak
35. Exemplaar van “Review of Polish Law – Quarterly” (oktober 1948, jg. 2 nr. 3).
1948. 1 stuk
36. Kopies van tenlasteleggingen van de processen van de Amerikaanse staat tegen Duitse oorlogsmisdadigers gevoerd voor de “Military Tribunals”.
1947-1948. 1 omslag
Het betreft de zaken nr. 3 (Josef Altstötter et al., het zgn. ‘Judges Trial’, nr. 4 (Oswald Pohl et al.), nr. 5 (Friedrich Flick et al.) en nr. 6 (Carl Krauch et al., het zgn. IG-Farben Trial).
37. Rapport over de oorlogsmisdaden van Oostenrijkers tegen Joegoslavië en het Joegoslavische volk, opgesteld door de “Državna Komisija Za Utvrđivanje

Zločina Okupatora I Njihovih Pomagača” (de Staatscommissie voor het Vaststellen van Oorlogsmisdaden door de Bezetter en zijn Medeplichtigen van de Volksrepubliek Joegoslavië).

1948.

1 omslag

Het rapport is opgesteld in het Servo-Kroatisch.

B. SPECIFIEKE PROCESSEN.

- 38-51. Dossiers van substituut auditeur-generaal J. Dofny inzake de voorbereiding van de processen tegen von Falkenhausen, Reeder, Bertram en von Claer en tegen Karl Constantin Canaris.
1949-1951. 3 pakken en 2 delen
38. Briefwisseling substituut Auditeur-generaal J. Dofny inzake het onderzoek naar von Falkenhausen, Reeder, Canaris, en co.
1948-1951. 1 pak
- 39-40. Ondervragingen van en getuigenverklaringen inzake Constantin Canaris.
1949-1951. 3 pakken
39. Deel 1
1949-1950. 1 pak
40. Deel 2
1950-1951. 1 pak
41. Kopies van stukken uit de dossiers von Falkenhausen, Reeder, Bertram en von Claer.
1949-1950. 1 pak
42. Rapport over de activiteiten en verantwoordelijkheden van Karl Constantin Canaris tijdens de bezetting.
1951. 2 delen
Bevat twee exemplaren van dit rapport.
- 43-51. Dossiers inzake de voorbereidingen van de uiteenzettingen der zaak en het requisitorium.
1948. 1 pak en 8 omslagen
43. Dossier inzake de kwestie “gijzelaars”: algemeenheden en executies voor 14 juli 1944.
s.d. 1 omslag
44. Dossier inzake “Breendonk en de Joden”.
s.d. 1 omslag
45. Dossier inzake “Philipp Schmitt en Breendonk”.
1944-1949. 1 omslag
Bevat voornamelijk stukken uit het proces in eerste aanleg voor de krijgsraad Antwerpen.
46. Dossier inzake de executies te Gangelt-Schinveld.
s.d. 1 omslag
47. Dossier inzake de “Sicherheitshaft”, “Nacht und Nebel”, “Schutzhaft” en “Morgenrotte”.
s.d. 1 omslag
48. Dossier inzake de “Verschärfte Vernehmung”
1948. 1 omslag

49. Dossier inzake de activiteiten, de carrière en het “Curriculum Vitae” van Constantin Canaris.
1948. 1 pak
50. Dossier inzake de verhouding tussen de Sicherheitspolizei-Sicherheitsdienst (Sipo-SD) en het militaire bezettingsbestuur.
s.d. 1 omslag
51. Dossier inzake “la politique raciale” en de vervolging van de Joden.
s.d. 1 omslag

C. AANLEGGEN VAN ALGEMENE DOCUMENTATIE

52. Nota getiteld “La Question des crimes de guerre” / “De kwestie van de oorlogsmisdaden”.
s.d. 1 omslag
53. Nota getiteld “Sicherheitspolizei de Bruxelles” / “Sicherheitspolizei van Brussel”.
s.d. 1 omslag
54. Nota getiteld “La Geheime Feldpolizei 530” / “De Geheime Feldpolizei 530”.
s.d. 1 omslag
55. Nota getiteld “Sort réservé aux victimes de la SIPO et GFP.” / “Lot voorbehouden aan de slachtoffers van de SIPO en GFP.”
s.d. 1 omslag
56. Proces-verbaal van de Sûreté de l’État, opgemaakt als documentatie op vraag van de eerste substituut van het krijgsauditoraat van Namen, waarin een overzicht wordt gegeven van de activiteiten van de Sicherheitspolizei van Dinant.
1946. 2 stukken
Betreft twee exemplaren.
57. Kopie van het dossier “Belgische Widerstandsbewegung – les bandits masqués” van de Gestapo te Düsseldorf. Met Nederlandse vertaling. [1942-1944].
1945. 1 omslag
58. (Kopies van) proces-verbaal van Victor Charles, commissaris van de Staatsveiligheid, met als bijlage documenten van Duitse oorsprong inzake de organisatie van de Sicherheitspolizei in België en Luik [1943-1945].
1948. 1 omslag
59. Proces-verbaal van de Politieke Recherche Afdeling Provincie Utrecht in verband met “de activiteit der Sicherheitspolizei tegen de Witte Brigade”.
1948. 1 omslag
60. Kopie van proces-verbaal van Hoofdcommissaris van de Staatsveiligheid Guillaume Jans dd. 26 januari 1948 over de kwestie van gijzelaars.
1948. 1 omslag
Betreft vier exemplaren.
- 61-82. Briefwisseling met gemeentebesturen betreffende de enquête van het Auditoraat-generaal over de executies van gijzelaars.
1945-1946. 22 omslagen
61. Bergen (Mons). 1 omslag
62. Bouillon. 1 omslag

63.	Dendermonde (Termonde).	1 omslag
64.	Doornik (Tournai).	1 omslag
65.	Gent (Gand).	1 omslag
66.	Maaseik.	
67.	Marche-en-Famenne.	1 omslag
68.	Mechelen (Malines).	1 omslag
69.	Namen (Namur).	1 omslag
70.	Neufchâteau.	1 omslag
71.	Nijvel (Nivelles).	1 omslag
72.	Oostende (Ostende).	1 omslag
73.	Philippeville.	1 omslag
74.	Roeselare (Roulers).	1 omslag
75.	Sint-Niklaas (Saint-Nicolas).	1 omslag
76.	Thuin.	1 omslag
77.	Tielt.	1 omslag
78.	Tongeren (Tongres).	
	Leeg.	1 omslag
79.	Turnhout.	1 omslag
80.	Verviers.	1 omslag
81.	Veurne (Furnes).	1 omslag
82.	Zinnik (Soignies).	1 omslag
83.	Processen-verbaal opgesteld door de gerechtelijke politie van Mechelen betreffende oorlogsmisdaden bestemd voor het Auditoraat-generaal. 1945.	1 pak
84.	Dossiers opgesteld door diverse krijgsauditoraten inzake schade aan goederen door Duitse soldaten van wie de identiteit onbekend is ('I5'). 1944-1945. Betreft zo'n 150 dunne dossiertjes die vaak niet meer dan één proces verbaal bevatten.	1 pak
85.	Lijsten van Belgische gevangenen in Duitse gevangenissen. 1945. Betreft Tegel, Bochum, Siegburg en Wittlich.	1 omslag
86.	Kopies van transportlijsten van gevangenen naar het Derde Rijk in 1944. s.d.	1 omslag
87.	Lijsten van kampen, gevangenissen, "kommandos" en andere detentiecentra van het naziregime opgesteld door het ministerie van Wederopbouw. 1945-1947.	1 pak
88.	Lijsten en rapporten over de "Stalags" en "Oflogs" waar Belgische militairen gevangen zaten. ca 1943. 1944-1945.	1 omslag
89.	Alfabetische lijsten van individuele dossiers van Belgen opgesloten in de gevangenissen te Siegburg, Wittlich en Diez. 1945.	1 omslag
90.	Alfabetische lijsten van politieke gevangenen bestemd voor het Kommissariaat voor Repatriëring. 1944-1945.	3 stukken

91. Rapporten van de Belgische vertegenwoordiger bij het 'Tribunal d'Extradition de Hambourg'.
1949. 1 omslag
92. Briefwisseling ten gevolge van de vragen om inlichtingen door het Auditoraat-generaal gepubliceerd in de pers.
1944. 1 omslag
93. Proces-verbaal over de slechte behandeling van Belgische krijgsgevangenen door Russische soldaten.
1945. 1 stuk
94. Krantenknipsels over de uitlevering van collaborateurs.
1945. 2 stuks
95. Stukken betreffende het vragenformulier dat het 'Commissariat au Rapatriement' voorlegt aan uit Duitsland teruggekeerde politieke gevangenen.
1945. 1 omslag
96. Dossier inzake de personen die melding maken getuige te zijn geweest van oorlogsmisdaden.
1945. 1 omslag
97. Processen-verbaal betreffende Duitse getuigen die niet verdacht worden van oorlogsmisdaden.
1945. 1 omslag
98. Stukken betreffende het optreden van de "Sipo-Section Juive".
1948-1949. 1 omslag
99. Stukken betreffende medewerkers van het Tuchthuis/de gevangenis van Siegburg, de Sicherheitspolizei en de GFP 530, bestemd voor het klasement van de werking van de dienst.
1946-1948. 1 omslag
100. Vragenlijsten met betrekking tot meerdere Duitse rechters bij de krijgsraad van het OFK. 672 (Bruxelles).
1944. 1 omslag

III. KLASSEMENT VAN DE WERKING VAN DE DIENST

A. STUKKEN AFKOMSTIG VAN DE COMMISSIE OORLOGSMISDADEN.

- 101-103. Requisitoirs met namen van Duitsers verdacht van oorlogsmisdaden bezorgd aan de UNWCC te Londen om op te nemen op de lijst met oorlogsmisdadigers.
1946-1953. 3 pakken
101. Deel 1.
1946-1953.
102. Deel 2.
1946-1949.
103. Deel 3.
1946-1948.

104. Briefwisseling betreffende de processen over de kampen Nordhausen, Dora, Dachau en Buchenwald.
1946-1947. 1 omslag
105. Dossier inzake concentratiekamp Gusen (Mauthausen).
1945-1947. 1 omslag
Voormalig nummer klasement Commissie Oorlogsmisdaden: 581/96. Vermoedelijk bestemd voor C58/A3804.
106. Dossier inzake het Kamp van Mauthausen.
1945-1947. 1 omslag
Voormalig nummer klasement Commissie Oorlogsmisdaden: 581/96. Vermoedelijk bestemd voor C58.
107. Dossier inzake 'massacres de Vinkt'.
1945-1946. 1 omslag
Voormalig nummer klasement Commissie Oorlogsmisdaden: D540. Vermoedelijk bestemd voor A5865.
108. Dossier inzake de moord op Hennes Lucien, politiecommissaris te Sankt Vith
1945-1948. 1 omslag
Vermoedelijk bestemd voor A4442.
109. Dossier inzake Marcel Vede (Kamp van Watten).
1945-1947. 1 omslag
Voormalig nummer klasement Commissie Oorlogsmisdaden: 581/606. Vermoedelijk bestemd voor A6083.
110. Dossier inzake Adolphe Breuer.
s.d. 1 omslag
Voormalig nummer klasement Commissie Oorlogsmisdaden: A3/D299. Vermoedelijk bestemd voor A668.
111. Dossier inzake de gebeurtenissen in Houdréemont op 23 en 24 augustus 1944.
1945-1946. 1 omslag
Voormalig nummer klasement Commissie Oorlogsmisdaden: D470. Vermoedelijk bestemd voor A5936.
112. Dossier inzake de gebeurtenissen in Mont-Saint-Guibert begin augustus 1944.
1945-1946. 1 omslag
Voormalig nummer klasement Commissie Oorlogsmisdaden: D1180.
113. Dossier inzake het kamp van Lahde-Weser.
1946-1947. 1 omslag
Voormalig nummer klasement Commissie Oorlogsmisdaden: D1347. Vermoedelijk bestemd voor A6053.
114. Dossier inzake Asthalter, Willy, het Zonder-Kommando van de Ardennen en de gebeurtenissen in Dohan, Bertrix, Orgec, Chassepierre en Houdréemont in augustus 1944.
1946-1947. 1 omslag
Voormalig nummer klasement Commissie Oorlogsmisdaden: D297. Vermoedelijk bestemd voor A510.
115. Dossier inzake oorlogsmisdaden gepleegd door te Bertrix, Dohan, Bièvre en Orgéo in augustus 1944.
1945-1946. 1 omslag.

116. Brief van E.G. aan het ministerie van Defensie omtrent mishandelingen door S. te Mauthausen (kommando Ebensee).
1945. 1 stuk
Vermoedelijk bestemd voor A1135.
117. Brief betreffende oorlogsmisdaden begaan te Schützenhof-Bremen.
1946. 3 stukken
Voormalig nummer: 581/834. Vermoedelijk bestemd voor C230.
118. Brief betreffende mishandelingen van een krijgsgevangene te Prenzlau.
1945. 2 stukken
Voormalig nummer: 581/490.
119. Brief betreffende mishandelingen van een politiek gevangene in de gevangenis van Hannover door de Gestapo.
1946. 1 stuk
Voormalig nummer: 581/442.
120. Stukken met betrekking tot mishandelingen en brutaliteiten jegens gevangenen in het kamp van de Organisation Todt (O.T.) te Soissons (Frankrijk).
1945. 1 omslag
Voormalig nummer: 581/849. Vermoedelijk bestemd voor A579.
121. Brief aan de Commissie voor Oorlogsmisdaden inzake het concentratiekamp van Bochum-Langendreer.
1945. 1 stuk
Voormalig nummer klassemment Commissie Oorlogsmisdaden: D835. Vermoedelijk bestemd voor C91.
122. Dossier inzake de bezetting van Gerdingen door Duitse SS troepen van februari tot juni 1944.
1945. 1 omslag
Voormalig nummer klassemment Commissie Oorlogsmisdaden: D848. Vermoedelijk bestemd voor A5765.
123. Processen verbaal betreffende de mishandelingen of slechte behandelingen van gevangenen te Esterwegen.
1945-1946. 1 omslag
Vermoedelijk bestemd voor C4.
124. Processen verbaal betreffende de mishandelingen of slechte behandelingen van gevangenen te Ravensbrück.
1945-1946. 1 omslag
Vermoedelijk bestemd voor C56.
125. Verklaringen van voormalig politieke gevangenen opgesloten in de gevangenis van Cottbus.
1946. 1 omslag
Vermoedelijk bestemd voor A6193.
- 126-127. Stukken betreffende de gevangenneming, deportatie en executie van gijzelaars in het door Duitsland bezette België aangelegd door de Commissie Oorlogsmisdaden ter voorbereiding van het gelijknamige rapport.
1944-1948. 2 pakken.
Deze bevatten onder meer de resultaten van de enquête die het Auditoraat-generaal organiseerde bij de Belgische gemeenten hieromtrent.

126. Deel 1.
1945-1949.
127. Deel 2.
1945-1948.
128. Briefwisseling betreffende verdachten van oorlogsmisdaden die in de Duitse bezettingszones opgespoord worden door de Commissie Oorlogsmisdaden.
1945-1948. 1 pak
129. Kopies van verklaringen van politieke gevangenen die na gevangenschap uit Duitsland teruggekeerd zijn.
1945. 1 omslag
130. Briefwisseling betreffende de verklikking van J.V. door een Engelse soldaat (L.H).
1947. 1 omslag

B. REEKS 'A': DUITSE VERDACHTEN VAN OORLOGSMISDADEN.

- 131-132. Numerieke lijst van de A-dossiers.
s.d. 2 stukken
Handgeschreven toegang op de reeks A-dossiers. De originelen zijn niet meer raadpleegbaar aangezien op basis hiervan een nadere toegang werd gemaakt die beschikbaar is op aanvraag.
131. 1-3760.
132. 3761-6407.
- 133-401. Persoonsdossiers inzake (Duitse) verdachten van oorlogsmisdaden ('A'-reeks).
1944-1951. 262 pakken
Om te weten te komen over wie er allemaal een dossier bestaat, dient gebruik gemaakt te worden van de nadere toegang op deze reeks, zie: nrs. 122 en 123.
133. 1-25. 1 pak
134. 26-37. 1 pak
135. 38-50. 1 pak
136. 51-81. 1 pak
137. 82-100. 1 pak
138. 101-125. 1 pak
139. 126-147. 1 pak
140. 148-180. 1 pak
141. 184-200. 1 pak
142. 201-226. 1 pak
143. 227-235. 1 pak
144. 236-250. 1 pak
145. 251-263. 1 pak
146. 264-279. 1 pak
147. 280-289. 1 pak
148. 291-292. 1 pak
149. 293-312. 1 pak
150. 313-320. 1 pak
151. 321-350. 1 pak
152. 358-395. 1 pak
153. 397-426. 1 pak
154. 433-459. 1 pak

155-157.	447.	3 pakken
155.	Deel 1.	
156.	Deel 2.	
157.	Deel 3.	
158.	460-508.	1 pak
159.	509-525.	1 pak
160.	526-558.	1 pak
161.	559-611.	1 pak
162.	612-650.	1 pak
163.	651-699.	1 pak
164.	700-749.	1 pak
165.	750-799.	1 pak
166.	801-856.	1 pak
167.	857-873.	1 pak
168.	874-900.	1 pak
169.	901-909.	1 pak
170.	910-938.	1 pak
171.	939-1000.	1 pak
172.	1001-1051.	1 pak
173.	1052-1079.	1 pak
174.	1080-1100.	1 pak
175.	1101-1126.	1 pak
176.	1127-1145.	1 pak
177.	1147-1174.	1 pak
178.	1175-1190.	1 pak
179.	1191-1225.	1 pak
180.	1226-1250.	1 pak
181.	1251-1276.	1 pak
182.	1277-1292.	1 pak
183.	1293-1325.	1 pak
184.	1326-1350.	1 pak
185.	1351-1375.	1 pak
186.	1376-1400.	1 pak
187.	1401-1425.	1 pak
188.	1426-1451.	1 pak
189.	1452-1475.	1 pak
190.	1476-1506.	1 pak
191.	1507-1535.	1 pak
192.	1536-1550.	1 pak
193.	1551-1559.	1 pak
194.	1561-1579.	1 pak
195.	1580-1590.	1 pak
196.	1591-1607.	1 pak
197.	1609-1644.	1 pak
198.	1645-1675.	1 pak
199.	1677-1691.	1 pak
200.	1692-1718.	1 pak
201.	1719-1750.	1 pak

202.	1751-1791.	1 pak
203.	1792-1825.	1 pak
204.	1826-1850.	1 pak
205.	1851-1891.	1 pak
206.	1894-1924.	1 pak
207.	1925-1950.	1 pak
208.	1951-1977.	1 pak
209.	1978-2011.	1 pak
210.	2012-2050.	1 pak
211.	2051-2071.	1 pak
212.	2072-2099.	1 pak
213.	2100-2125.	1 pak
214.	2126-2137.	1 pak
215.	2138-2166.	1 pak
216.	2167-2225.	1 pak
217.	226-2253.	1 pak
218.	2254-2292.	1 pak
219.	2293-2325.	1 pak
220.	2326-2353.	1 pak
221.	2354-2358.	1 pak
222.	2359-2365.	1 pak
223.	2366-2380.	1 pak
224.	2381-2418.	1 pak
225.	2419-2440.	1 pak
226.	2441-2451.	1 pak
227.	2452-2495.	1 pak
228.	2496-2516.	1 pak
229.	2517.	1 pak
230.	2518-2543.	1 pak
231.	2544-2570.	1 pak
232.	2571-2599.	1 pak
233.	2600-2623.	1 pak
234.	2624-2662.	1 pak
235.	2663-2689.	1 pak
236.	2690-2727.	1 pak
237.	2728-2750.	1 pak
238.	2751-2794.	1 pak
239.	2795-2840.	1 pak
240.	2841-2890.	1 pak
241.	2891-2910.	1 pak
242.	2911-2929.	1 pak
243.	2930-2950.	1 pak
244.	2951-3005.	1 pak
245.	3006-3038.	1 pak
246.	3039-3075.	1 pak
247.	3076-3100.	1 pak
248.	3102-3136.	1 pak
249.	3137-3175.	1 pak

250.	3176-3186.	1 pak
251.	3187-3245.	1 pak
252.	3246-3275.	1 pak
253.	3276-3297.	1 pak
254.	3298-3324.	1 pak
255.	3326-3346.	1 pak
256.	3347-3375.	1 pak
257.	3376-3424.	1 pak
258.	3426-3461.	1 pak
259.	3462-3496.	1 pak
260.	3497-3525.	1 pak
261.	3526-3555.	1 pak
262.	3556-3573.	1 pak
263.	3574-3600.	1 pak
264.	3601-3620.	1 pak
265.	3621-3668.	1 pak
266.	3669-3700.	1 pak
267.	3701-3739.	1 pak
268.	3740-3777.	1 pak
269.	3778-3800.	1 pak
270.	3801-3827.	1 pak
271.	3828-3856.	1 pak
272.	3857-3900.	1 pak
273.	3901-3924.	1 pak
274.	3926-3974.	1 pak
275.	3976-4027.	1 pak
276.	4028-4075.	1 pak
277.	4076-4100.	1 pak
278.	4101-4139.	1 pak
279.	4142-4184.	1 pak
280.	4185-4200.	1 pak
281.	4201-4250.	1 pak
282.	4251-4267.	1 pak
283.	4268-4300.	1 pak
284.	4301-4316.	1 pak
285.	4317-4358.	1 pak
286.	4359-4400.	1 pak
287.	4401-4441.	1 pak
288.	4442-4469.	1 pak
289.	4470-4500.	1 pak
290.	4501-4528.	1 pak
291.	4529-4590.	1 pak
292.	4591-4625.	1 pak
293.	4626-4655.	1 pak
294.	4657-4694.	1 pak
295.	4695-4750.	1 pak
296.	4751-4787.	1 pak
297.	4788-4833.	1 pak

298.	4834-4850.	1 pak
299.	4851-4871.	1 pak
300.	4872-4924.	1 pak
301.	4925-4965.	1 pak
302.	5001-5017.	1 pak
303.	5018-5031.	1 pak
304.	5032-5049.	1 pak
305.	5051-5092.	1 pak
306.	5093-5136.	1 pak
307.	5137-5150.	1 pak
308.	5151-5214.	1 pak
309.	5215-5265.	1 pak
310.	5266-5300.	1 pak
311.	5301-5338.	1 pak
312.	5339-5368.	1 pak
313.	5369-5400.	1 pak
314.	5401-5421.	1 pak
315.	5422-5463.	1 pak
316.	5464-5500.	1 pak
317.	5501-5528.	1 pak
318.	5529-5561.	1 pak
319.	5564-5580.	1 pak
320.	5581-5624.	1 pak
321.	5625-5656.	1 pak
322.	5657-5675.	1 pak
323.	5676-5695.	1 pak
324.	5696-5739.	1 pak
325.	5740-5770.	1 pak
326.	5771-5822.	1 pak
327.	5823-5863.	1 pak
328.	5864.	1 pak
329.	5865.	1 pak
330.	5866.	1 pak
331.	5867-5875.	1 pak
332.	5868.	1 pak
333.	5876-5900.	1 pak
334.	5901-5920.	1 pak
335.	5921-5928.	1 pak
336.	5929-5930.	1 pak
337.	5931-5950.	1 pak
338.	5951-5975.	1 pak
339.	5976-6000.	1 pak
340.	6001-6014.	1 pak
341.	6015-6031.	1 pak
342.	6032-6040.	1 pak
343.	6041-6058.	1 pak
344.	6059-6086.	1 pak
345.	6087-6090.	1 pak

346.	6091-6100.	1 pak
347.	6101-6109.	1 pak
348-351.	6110.	4 pakken.
348.	Deel 1.	
349.	Deel 2.	
350.	Deel 3.	
351.	Deel 4.	
352.	6111-6128.	1 pak
353.	6129-6147.	1 pak
354.	6148.	1 pak
355.	6149-6157.	1 pak
356.	6158-6177.	1 pak
357.	6178-6200.	1 pak
358.	6201-6210.	1 pak
359.	6211-6224.	1 pak
360.	6225-6236.	1 pak
361.	6237.	1 pak
362.	6239.	1 pak
363-364.	6240.	2 pakken
363.	Deel 1.	
364.	Deel 2.	
365-371.	6241.	6 pakken
365.	Deel 1.	
366.	Deel 2.	
367.	Deel 3.	
368.	Deel 4.	
369.	Deel 5.	
370.	Deel 6.	
371.	Deel 7.	
372.	6242-6243.	1 pak
373.	6244.	1 pak
374.	6245-6275.	1 pak
375.	6276.	1 pak
376.	6277.	1 pak
377.	6278-6310.	1 pak
378.	6311-6345.	1 pak
379.	6346-6360.	1 pak
380.	6361-6375.	1 pak
381.	6376.	1 pak
382-387.	6377.	6 pakken
382.	Deel 1.	
383.	Deel 2.	
384.	Deel 3.	
385.	Deel 4.	
386.	Deel 5.	
387.	Deel 6.	

388.	6378-6386.	1 pak
389.	6387-6391.	1 pak
390.	6392.	1 pak
391.	6393-6397.	1 pak
392.	6398-6407.	1 pak

C. REEKS 'C'. KAMPEN EN GEVANGENISSEN.

393-582.	Dossiers inzake kampen en gevangenis (‘C’-reeks). 1944-1951.	15 pakken en 175 omslagen
	Dossiers die ontbreken: C1, C3, C5, C6, C8-13, C15, C17, C19-22, C27-39, C44, C51, C65, C78, C87, C110-111, C114, C126, C158-181, C200, C234, C238, C251-303.	
393.	C2 Bunker van Watten (Frankrijk). Ook gekend als “Blockhaus van Eperlecques”.	1 omslag
394.	C4 Kamp Esterwegen (Duitsland). “Lager VII Esterwegen”. Bevat foto’s van kampbewakers.	1 omslag
395.	C4 Algemene documentatie over de omgang met gevangenen. Bevat foto’s.	1 omslag
396.	C7 Gevangenis van Berlijn-Tegel (Duitsland).	1 omslag
397.	C14 Gevangenis van Sint-Gillis (Saint-Gilles) te Brussel. Bevat dossier D749 van de Commissie Oorlogsmisdaden.	1 omslag
398.	C16 Konzentrationslager (KZ) Dachau (Duitsland). Bevat foto’s, o.a. van kampbewakers.	1 omslag
399.	C18 Kamp Vught (Nederland). Ook gekend als: KZ Herzogenbusch.	1 omslag
400.	C23 Feldgendarmierie Brussel (Bruxelles). Huisde tijdens de bezetting in de Wetstraat 6.	1 omslag
401.	C24 Arbeitserziehungslager Flughafen Essen/Mülheim-Ruhr (Duitsland.).	1 omslag
402.	C25 KZ Auschwitz (Polen). Zie ook dossier C46 voor Auschwitz (nr.410).	1 omslag
403.	C26 KZ Neuengamme (Duitsland). Bevat foto’s van kampbewakers.	1 omslag
404.	C37 KZ Buchenwald (Duitsland). Bevat foto’s van kampbewakers.	1 pak
405.	C40 KZ Bergen Belsen (Duitsland).	1 pak
406.	C41 Kamp van Jeschutz. Nabij Bautzen, Silésie.	1 omslag
407.	C42 Gemeinschaftslager Forstwald Krefeld (Duitsland).	1 omslag
408.	C43 Proces van Nürnberg.	1 omslag
409.	C45 KZ Gross Rosen (Duitsland).	1 pak
410.	C46 Konzentrations - und Vernichtungslager Auschwitz-Birkenau (Polen). Zie ook dossier C25 (nr. 402).	1 pak
411.	C47 Jeugdgevangenis Kaiser-Ebersdorf (Duitsland).	1 omslag
412.	C48 Kamp Harzungen (Duitsland). Buitenkamp van KZ Mittelbau Dora.	1 omslag
413.	C49 Kamp van Pocking (Duitsland). Leeg. Buitenkamp van KZ Flossenbürg.	1 omslag
414.	C50 KZ Mittelbau-Dora (Duitsland).	1 omslag
415.	C52 Tuchthuis Untermassfeld (Duitsland).	1 omslag

416.	C53 KZ Dora (Duitsland). Bevat foto's.	1 pak
417.	C54 Kamp Karlwinkel (Duitsland).	1 omslag
418.	C55 Kamp Kahla (Duitsland).	1 pak
419-420.	C56 KZ Ravensbrück (Duitsland).	2 pakken
419.	Deel 1.	
420.	Deel 2. Bevat foto's van kampbewaaksters.	
421.	C57 KZ Sandbostel (Duitsland). Was in eerste instantie krijgsgevangenkamp "Stalag X B Sandbostel".	1 omslag
422.	C58 KZ Mauthausen (Oostenrijk).	1 pak
423.	C59 Kamp Kaunitz (Duitsland) .	1 omslag
424.	C60 KZ Flossenburg (Duitsland). Bevat foto's van kampbewakers.	1 pak
425.	C61 Mijntunnels van Wehoff (Duitsland).	1 omslag
426.	C62 Kamp Oberderdingen (Duitsland).	1 omslag
427.	C63 Rijkswachtkazerne te Elsene (Ixelles).	1 omslag
428.	C64 Gevangenis van Ziegenhain (Duitsland).	1 omslag
429.	C66 Plomnitz-Leau Kommando (Duitsland).	1 omslag
430.	C67 Arbeidskamp Holten (Nederland).	1 omslag
431.	C68 Arbeitskommando Radeberg (Duitsland).	1 omslag
432.	C69 Kamp Frondenberg (Duitsland).	1 omslag
433.	C70.Kamp Stellessen (Duitsland).	1 omslag
434.	C71 Kamp Katowice (Polen). Bevat enkel een krantenartikel dat het over Auschwitz-Birkenau lijkt te hebben.	1 omslag
435.	C72 KZ Elrich. Buitenkamp van KZ Dora-Mittelbau.	1 pak
436.	C73 Zwangsarbeiterlager Mecklenbeck (Duitsland).	1 omslag
437.	C74.Kamp van Dinslaken (Duitsland).	1 omslag
438.	C75 Lager Wietmarschen (Duitsland).	1 omslag
439.	C76 KZ Deckenschule-Neerfeld te Essen (Duitsland).	1 pak
440.	C77 Kamp Wittenberg. Betreft het militair vliegveld met bijhorende werkplaats.	1 omslag
441.	C79 Eiland "Swinemine" (Baltische Zee). Op de kaft staat "Swinemine", maar vermoedelijk betreft het Peenemünde (Duitsland).	1 omslag
442.	C80 Slot Bruchsal (Duitsland).	1 omslag
443.	C81 Kamp Schweinau (Dieselstrasse) bij Nürnberg.	1 omslag
444.	C82 KZ Neustadt-Glewe (Duitsland)	1 omslag
445.	C83 KZ Obendorf (Duitsland).	1 omslag
446.	C84 Kamp van Kapingen bij München (Duitsland).	1 omslag
447.	C85 Kamp van Holten bij Duisburg (Duitsland). Bevat foto's.	1 omslag
448.	C86 KZ Hinzert.	1 omslag
449.	C88 KZ Außenlager Leipzig-Thekla. Subkamp Buchenwald. Bevat een fotoalbum en bijhorende plattegrond.	1 pak
450.	C89 Kamp van Walsum bij Duisburg (Duitsland).	1 omslag
451.	C90 Kamp van Wasserhalfingen (Duitsland).	1 omslag
452.	C91 Gevangenis van Bochum (Duitsland).	1 omslag
453.	C92 KZ Sachsenhausen (Duitsland).	1 pak

454.	C93 KZ-Außenlager Messe Köln-Deutz/I.V.A. (Duitsland)	1 omslag
455.	C94 KZ Außenlager Blankenburg-Regenstein.(Duitsland)	1 omslag
456.	C95 Kommando Monsheim bij Wörms (Duitsland).	1 omslag
457.	C96 Kamp van Beckewerth bij Duisburg (Duitsland). Verwijzing naar dossier C103 (nr. 464) en "dossier Duisburg".	1 omslag
458.	C97 KZ Beendorf bij Helmstedt (Duitsland).	1 omslag
459.	C98 Gevangenis van Leipzig (Duitsland).	1 omslag
460.	C99 Kamp van München (Duitsland) Betreft een vliegtuigfabriek te München.	1 omslag
461.	C100 KZ-Außenlager Überlingen-Aufkirch (Duitsland). Buitenkamp van KZ Dachau.	1 omslag
462.	C101 Außenkommando des Gefangenenlagers Oberems in Altenhagen (Duitsland).	1 omslag
463.	C102 Kamp van Zellwolle (Duitsland). Leeg. Op de kaft staat "Joint à C110 (Siegburg)". Betreft vermoedelijk "Rheinische Zellwolle AG".	1 omslag
464.	C103 Kamp van Becawerk bij Duisburg (Duitsland). Verwijzing naar dossier C96 (nr. 457) "et dossier Duisburg".	1 pak
465.	C104 Arbeitserziehungslager Neerfeldschule (Duitsland).	1 omslag
466.	C105 Tuchthuis Kaisheim (Duitsland).	1 omslag
467.	C106 Gevangenis van Vechta (Duitsland). Omslag vermeldt: "Forteresse de Vechta"	1 omslag
468.	C107 Frauenlager Flußbach (Duitsland). Onderdeel van: "Außenarbeitsstelle des Männerstraf- und Jugendgefängnisses Wittlich".	1 omslag
469.	C108 Deportationslager Köln-Müngersdorf (Duitsland).	1 omslag
470.	C109 Frauen-Konzentrationslager Gotteszell (Duitsland).	1 omslag
471.	C111 Gevangenis van Düsseldorf (Duitsland).	1 omslag
472.	C112 Lager V Neusustrum (Duitsland). Was het vijfde van de vijftien Ernslandlager.	1 omslag
473.	C113 Arbeitserziehungslager Niederbühl Rastatt (Duitsland).	1 omslag
474.	C115 KZ Wöbbelin (Duitsland). Buitenkamp van KZ Neuengamme.	1 omslag
475.	C116 Rollwandt. Leeg.	1 omslag
476.	C117 KZ Fuhlsbüttel (Duitsland).	1 omslag
477.	C118 KZ-Außenlager Porta Westfalica (Duitsland). Buitenkamp van KZ Neuengamme Dossier bevat foto's van kampbewakers.	1 omslag
478.	C119 Frauen-KZ der Continental AG in Hannover-Limmer (Duitsland).	1 omslag
479.	C120 Zwangsarbeiderlager Graz-Liebenau (Oostenrijk).	1 omslag
480.	C121 Offenbach (Duitsland).	1 omslag
481.	C122 Strafinrichting Emmerich (Duitsland).	1 omslag
482.	C123 KZ Harzungen (Duitsland). Leeg. Verwijzing naar C48 en C53 (zie nrs. 412 en 416).	1 omslag
483.	C124 KZ Breitenau bij Kassel (Duitsland).	1 omslag
484.	C125 Kriegsgefangenenstammlager (STALAG) IXC te Bad Sulza (Weimar, Duitsland).	1 omslag
485.	C127 Arbeitserziehungslager Frankfurt-Heddernheim. De omslag vermeldt "Edersheim". Zie ook C150.	1 omslag

486. C128 Aken. 1 omslag
Leeg. Toegevoegd aan A6393 (nr. 389).
487. C129 KZ-Außenlager Messe Köln-Deut (Duitsland). 1 omslag
488. C130 Kamp van Rudisleben (STALAG 9C Arnstadt). 1 omslag
Bevat slechts één proces-verbaal en de vraag van het krijgsauditoraat Brussel om meer informatie over dit kamp in Duitsland.
489. C131 Ressenbach (Duitsland). 1 omslag
Bevat slechts één proces-verbaal waarin een politiek gevangene melding maakt van het 'kamp van Ressenbach'.
490. C132 Kamp van Hülls bij Krefeld (Duitsland). 1 omslag
491. C133 Mijnen van Kematen (Oostenrijk). 1 omslag
492. C134 Gevangenis van Trier (Duitsland). 1 omslag
493. C135 KZ Theresienstadt. 1 omslag
De kaft van het dossier draagt de originele Tsjechische naam 'Terezin'. Vandaag is het KZ beter gekend onder zijn Duitse naam: Theresienstadt.
494. C136 Gevangenis van Praag (Tsjechië). 1 omslag
495. C137 KZ-Außenlager Riederloh (Duitsland). 1 omslag
KZ-Außenlager Riederloh maakte deel uit van KZ-Dachau en bestond uit nog eens twee subkampen Riederloh I en Riederloh II. Daar verbleven de dwangarbeiders die in de munitiefabrieken in Kaufbeuren tewerkgesteld werden. De kaft van dit dossier vermeldt 'Kaufeuren' [Kaufbeuren].
496. C138 Zwangsarbeitslager Malapane (Polen). 1 omslag
Malapane is de Duitse naam voor het Poolse stadje Ozimek.
497. C139 Lubeck (Duitsland). 1 omslag
Dit dossier behandelt het bombardement op de "Cap Arcona" in de Lübecker bocht.
498. C140 KZ-Außenlager Zwickau (Duitsland). 1 omslag
Buitenkamp van KZ Flossenburg.
499. C141 KZ Plaszow (Polen). 1 omslag
Op de kaft van het dossier staat 'Krakau'. Het KZ aldaar staat vandaag bekend als KZ Plaszow.
500. C142 Offizierslager (Oflag) II-A Prenzlau (Duitsland). 1 omslag
501. C143 KZ-Außenlager Schillstraße te Braunschweig. 1 omslag
Zie ook dossier C199. De Duitse stad Braunschweig is ook gekend als "Brunswick". Het KZ wordt soms ook "Lager Büssing-NAG/Schillstraße" genoemd.
502. C144 KZ Langenstein, siehe Halberstadt-Zwieberge. (Duitsland) 1 omslag
Subkamp KZ Buchenwald.
503. C145 Arbeitserziehungslager Oderblick in Schwetig (Duitsland). 1 omslag
Schwetig is de Duitse naam voor het Poolse dorpje Swiecko.
504. C146 KZ Sonnenburg. 1 omslag
Op de kaft van het dossier staat 'Sonnenbruck'. Vandaag behoort het dorpje Slonsk (Duits, Sonnenburg) tot het Poolse grondgebied.
505. C147 Kamp van Neunburg (Duitsland). 1 omslag
Leeg. Te Neunburg doodden SS'ers in april 1945 honderden gevangenen tijdens de dodenmarsen uit KZ Flossenburg en KZ Dachau.
506. C148 Gardelegen. 1 omslag
Bevat foto's. Betreft de moord op de gevangenen uit KZ-Mittelbau-Dora in Gardelegen.
507. C149 Kampen in Magdeburg (Duitsland). 1 omslag
Dossier bevat meerdere getuigenissen over dwangarbeid in de fabrieken van Krupp en Junkers.
508. C150 Heddernheim (Duitsland). 1 omslag
Gaet over Arbeitserziehungslager Frankfurt-Heddernheim. Zie C127 (nr. 485).

509. C151. Kamp van Aalen (Duitsland). 1 omslag
Vermoedelijk gaat het om KZ Wiesendorf. Dat maakt vandaag deel uit van Aalen en was een buitenkamp van KZ Natzweiler-Struthof.
510. C152. KZ Blechhammer. 1 omslag
Op de kaft van het dossier staat 'Bleghammen'. Gaat in realiteit om Blechhammer, een subkamp van Auschwitz.
511. C153 Hattingen. 1 omslag
Leeg.
512. C154 KZ-Außenlager Beltzig (Duitsland). 1 omslag
Bevat foto's. Buitenkamp van KZ Ravensbrück.
513. C155 Strafgevangenis Gross-Strehlitz (Polen). 1 omslag
Gross-Strehlitz is de Duitse naam voor "Strzelce Opolskie".
514. C156 Arbeitserziehungslager Innsbruck-Reichenau. 1 omslag
Op de kaft van het dossier staat "Kommando d'Innsbruck" te Oostenrijk.
515. C157 SS-Arbeitslager Neu-Dachs. 1 omslag
Op de kaft van het dossier staat "Jaworzno". Op die plek in Polen bevond zich het buitenkamp van Auschwitz.
516. C182 Montzen (België). 1 omslag
Leeg. Tussen 1940 en 1944 valt Montzen samen met onder meer Eupen, Malmedy en Sankt Vith opnieuw in Duitse handen.
517. C183 Lager Forsterbruch Oberhausen (Duitsland). 1 omslag
518. C184 Strafgefangenenlager Rollwald (Nieder-Roden, Duitsland). 1 omslag
519. C185 Parndorf (Oostenrijk). 1 omslag
Betreft dwangarbeid voor de zgn. Südostwal (ook bekend als de Reichsschutzstellung).
520. C186 Orderen (Duitsland). 1 omslag
Bevat slechts één proces-verbaal waarin een politiek gevangene melding maakt van een "camp de concentration de Orderen".
521. C187 Mettingen (Duitsland). 1 omslag
Bevat drie processen-verbaal waarin politiek gevangenen melding maken van een kamp te Mettingen.
522. C188 Kasteel van Aichach (Duitsland). 1 omslag
523. C189 Zwangsarbeiterlager Mesum (Duitsland). 1 omslag
524. C190 KZ-Außenlager Bremen-Blumenthal (Duitsland). 1 omslag
Subkamp van KZ Neuengamme.
525. C191 Zivilarbeiterlager Bamberg (Duitsland). 1 omslag
526. C192 Neuwied (Duitsland). 1 omslag
Bevat meerdere processen-verbaal waarin politiek gevangenen melding maken van een kamp te Neuwied.
527. C193 Hildesheim. 1 omslag
Betreft getuigenissen van dwangarbeid in de "Trillke-Werke GmbH" in Hildesheim.
528. C194 KZ Außenlager Schandelah (Duitsland). 1 omslag
Buitenkamp van KZ Neuengamme.
529. C195 KZ Außenlager Maria-Lanzendorf (Oostenrijk). 1 omslag
Buitenkamp van KZ Mauthausen.
530. C196 Strafgefangenenlager Menden-Lendringsen (Duitsland). 1 omslag
Op de kaft van het dossier staat "Lendrixen".
531. C197 Arbeitserziehungslager Lahde. 1 omslag
Op de kaft van het dossier staat Ladhe Bei Minden. Vermoedelijk gaat het om het Arbeitserziehungslager Lahde. Bevat slechts één proces-verbaal.
532. C198 KZ Außenlager Genthin (Duitsland). 1 omslag
Buitenkamp van KZ Ravensbrück. Op de kaft van het dossier staat "Gentien".

533. C199 KZ-Außenlager Schillstraße te Brunswick. (Duitsland). 1 omslag
[Braunschweig]. Zie ook C143 (nr. 500). Bevat foto's van kampbewakers.
534. C201 Lautawerke (Duitsland). 1 omslag
Op de kaft van het dossier staat „Lauta. Betreft “Lautawerke Vereinigte Aluminiumwerke AG” in Saksen.
535. C202 KZ Außenlager Meppen-Versen (Duitsland). 1 omslag
Was in eerste instantie een krijgsgevangenenkamp Stalag VI B Versen. Vanaf 1944 werd het een buitenkamp van KZ Neuengamme. Dossier bevat een schema van het kamp.
536. C203 Zwangsarbeiterlage Eberstädt (Duitsland). 1 omslag
Op de kaft van het dossier staat Ellberstrasse.
537. C204 Arbeitserziehungslager Spergau (Duitsland). 1 omslag
538. C205 Arbeitserziehungslager Lahde-Minden (Duitsland). 1 omslag
Op de kaft van het dossier staat “Hinden”, maar in realiteit gaat het om Minden en meer bepaald het Arbeitserziehungslager Lahde-Minden. Zie ook: C197 (nr. 530) en nr 104 (supra).
539. C206 Zivilarbeiterlager Königswinter (Duitsland). 1 omslag
540. C207 KZ Wilhelmshaven (Duitsland). 1 omslag
541. C208 Brest (Duitsland). 1 omslag
Bevat slechts één proces-verbaal waarin een politiek gevangene melding maakt van “het kamp van Brest”.
542. C209 Arbeitslager Auschwitz -Monowitz (Polen). 1 omslag
Bevat foto's van kampbewakers. Op de kaft van het dossier staat enkel “Monowitz” vermeld. Auschwitz-Monowitz was een werkkamp, en in die hoedanigheid één van de buitenkampen van Auschwitz III.
543. C210 Arbeitserziehungslager Zittau (Duitsland). 1 omslag
Betreft dwangarbeid in Zittau voor de “Zittwerke AG”, een onderneming van “Junkers Flugzeug- und Motorenwerke AG”.
544. C211 Kriegsgefangenenlager Görbersdorf (Duitsland). 1 omslag
545. C212 Kampen van Dannes-Camiers (Frankrijk). 1 omslag
546. C213 KZ Warschau (Polen). 1 omslag
547. C214 Arbeitserziehungslager Nordmark (Duitsland). 1 omslag
548. C215 Neumunster (Duitsland). 1 omslag
Bevat slechts één proces-verbaal waarin een politiek gevangene melding maakt van mishandelingen in een gevangenis in Neumunster.
549. C216 Gevangenis van Bayreuth (Duitsland).
Op de kaft van het dossier staat “Beyreuth”. Bevat ook dossier “Ingelem”. 1 omslag
550. C217 Kamp van Forsterbruck Sterkrade. 1 omslag
Het betreft één van de Arbeitserziehungslager in en rond Oberhausen-Sterkrade.
551. C218 Bielefeld(Duitsland). 1 omslag
Op de kaft van het dossier staat “Belfeld”. Het proces-verbaal maakt enkel melding van ‘een gieterij’ en een ‘bosch tegen de fabriek’.
552. C219 KZ-Außenlager Kaufering VII (Landsberg am Lech, Duitsland).
Op de kaft van het dossier staat “Landsberg”. 1 omslag
553. C220 Straflager Honsel-Werke te Meschede (Duitsland). 1 omslag
554. C221 Bonn (Duitsland). 1 omslag
Leeg.
555. C222 Bieburg + Eberstadt. 1 omslag
Leeg.
556. C223 Kamp van Rothau (Frankrijk). 1 omslag
Vermoedelijk betreft het één van de buitenkampen van KZ Natzweiler Struhof in de door Duitsland geannexeerde Elzas.

557.	C224 Arbeitserziehungslager Hallendorf (Duitsland). Ook gekend als "Lager 21".	1 omslag
558.	C225 Lager Kalkturm te Wittlich (Duitsland). Op de kaft van het dossier staat "Wittlich".	1 omslag
559.	C226 KZ Welzheim (Duitsland).	1 omslag
560.	C227 Außenlager Bremen-Farge (Duitsland). Op de kaft van het dossier staat "Bremen Fargau". Het betreft een buitenkamp van KZ Neuengamme.	1 omslag
561.	C228 Gevangenis van Potsdam (Duitsland).	1 omslag
562.	C229 Kamp van Troisdorf bij Siegburg (Duitsland).	1 omslag
563.	C230 Bremen-Schützenhof (Duitsland). Buitenkamp van KZ Neuengamme.	1 omslag
564.	C231 Thale (Duitsland). Betreft slechts één getuigenis over dwangarbeid in een munitiefabriek te Thale.	1 omslag
565.	C232 Meiningen (Duitsland). Betreft twee getuigenissen over dwangarbeid in en rond het rangeerstation van Meiningen.	1 omslag
566.	C233 Fabriek Telefunken te Reichenbach (Duitsland). Op de kaft van het dossier staat "Reichenbach".	1 omslag
567.	C235 KZ-Außenlager Linz (Oostenrijk). Betreft een buitenkamp van Mauthausen.	1 omslag
568.	C236 Venusberg (Duitsland). Leeg. Betreft vermoedelijk de vliegtuigfabriek van Junkers "Venuswerke".	1 omslag
569.	C237 Gevangenis van Bautzen (Duitsland).	1 omslag
570.	C239 Wuppertal (Duitsland). Betreft getuigenissen over dwangarbeid in de metaalnijverheid te Wuppertal.	1 omslag
571.	C240 Gütersloh (Duitsland). Betreft getuigenissen over dwangarbeid in de industrie te Gütersloh.	1 omslag
572.	C241 Zwangsarbeiterlager Mitteldeutschen Stahlwerke des Flick-Konzerns te Gröditz (Duitsland).	1 omslag
573.	C242 Gevangenis van Dortmund (Duitsland).	1 omslag
574.	C243 Tuchthuis te Hameln (Duitsland).	1 omslag
575.	C244 KZ-Außenlagerkomplex München-Allach (Duitsland). Betreft een buitenkamp van Dachau.	1 omslag
576.	C245 KZ Natzweiler-Struthof (Duitsland). Bevat foto's van kampbewakers.	1 omslag
577.	C246 Kamp te Wesseling (Duitsland). Op de kaft staat "Wesseling" maar in de processen-verbaal getuigen de gedeporteerden over "Kesseling". Te Wesseling waren er meerdere Arbeitserziehungslager.	1 omslag
578.	C247 Kamp van Merscheid-Solingen (Duitsland). Op de kaft van het dossier staat "Solingen", maar de getuigenissen maken melding van het "kamp van Merscheid Solingen".	1 omslag
579.	C248. Pölbitz (Duitsland). Leeg. Op de kaft staat: "Poeblitz".	1 omslag
580.	C249 KZ Außenlager Hadmersleben (Duitsland). Betreft een buitenkamp van KZ Buchenwald.	1 omslag
581.	C250 Gevangenis van Hasselt.	1 omslag
582.	C304 KZ Stutthof (Duitsland). KZ Stutthof bevindt zich vlakbij Danzig/Gdansk (huidige Polen).	1 pak

D. REEKS 'E'. DUITSE POLITIEDIENSTEN EN EENHEDEN.

- 583-649. Dossiers inzake Duitse politiediensten en eenheden ('E'-reeks).
1945-1948.
Dossiers die ontbreken: E1, E 3-4, E9, E14, E15, E17-21, E23-24, E28-29, E31, E36, E39, E41, E43-48, E50-59, E81-100, E104, E109-421. 1 pak en 66 omslagen
583. E2 Gestapo Malmedy. 1 omslag
584. E5 Ortskommandantur Brussel (Bruxelles). 1 omslag
585. E6 Oberfeldkommandantur Bergen (Mons). 1 omslag
586. E7 Oberfeldkommandantur Luik (Liège). 1 omslag
Leeg.
587. E8 Geheime Feldpolizei Gent (Gand). 1 omslag
Leeg.
588. E10 Kommandantur Neufchateau. 1 omslag
Leeg.
589. E11 Duitse krijgswagen. 1 omslag
Bevat "Composition des Conseils de Guerre allemands pour la Belgique et le Nord de la France".
590. E12 Sicherheitspolizei-Sicherheitsdienst Charleroi. 1 omslag
591. E13 Ortskommandantur Hoei (Huy). 1 omslag
Leeg.
592. E16 Duplicata. 1 omslag
Leeg. De titel van het dossier met nummer E16 is 'duplicata'.
593. E22 Überwachungsstelle. 1 omslag
Organisme in handen van de SS dat de strijd aanging met de zwarte markt.
594. E25 "Stab-Kompanil. Sicherheitsdienst Brussel" (Bruxelles). 1 omslag.
Leeg.
595. E26 Sicherheitspolizei-Sicherheitsdienst (Sipo-SD). 1 omslag
596. E26/2 Organisatie van de Sicherheitspolizei-Sicherheitsdienst in België. 1 omslag
597. E26/4 Einsatzkommando Belgien und Nord Frankreich. 1 omslag
598. E26/6 Sicherheitspolizei-Sicherheitsdienst Gent (Gand). 1 omslag
599. E26/7 Sicherheitspolizei-Sicherheitsdienst Antwerpen (Anvers). 1 omslag
600. E26/8 Onderzoek naar de Gestapo. 1 omslag
601. E26/9 Sicherheitspolizei-Sicherheitsdienst Leuven (Louvain). 1 omslag
602. E27/2 Leden van de Gestapo. 1 omslag
603. E27/5 Geheime Feldpolizei Brugge (Bruges). 1 omslag
604. E27/6 Geheime Feldpolizei Kortrijk (Courtrai). 1 omslag
605. E27/7 Geheime Feldpolizei Antwerpen (Anvers). 1 omslag
606. E27/8 Geheime Feldpolizei Verviers. 1 omslag
607. E27/9 Gestapo Eupen. 1 omslag
Leeg.
608. E27/10 Geheime Feldpolizei Mechelen (Malines). 1 omslag
609. E28 Geheime Feldpolizei Luftwaffe Brussel (Bruxelles). 1 omslag
610. E30 Duitse ambtenaren/functionarissen. 1 omslag
611. E30/6 Onderzoeksmethoden. 1 omslag
612. E32 Identification des Régimes Allemands. 1 omslag
Betreft overzicht van de Duitse troepen- en bezettingsstructuur in België in 1940.
613. E33 Verdachten afkomstig uit Lichtenstein. 1 omslag
614. E33/1 Schema van Duitse spionage- en contraspionagediensten actief tijdens de bezetting. 1 omslag

615.	E34 Feldgendarmerie Nijvel (Nivelles).	1 omslag
616.	E35 Feldgendarmerie Dinant.	1 omslag
617.	E37 Kreiskommandatur Doornik (Tournai).	1 omslag
618.	E38 Geheime Feldpolizei Bergen (Mons).	1 omslag
619.	E39. / Ontbreekt.	1 omslag
620.	E40/1 Organisatie van de Sicherheitsdienst. Verklaring van Cleumer, tolk bij de Sicherheitsdienst Gent.	1 omslag
621.	E40/3 Organisatie van de politiediensten in Duitsland.	1 omslag
622.	E40/4. Losse stukken over de organisatie van de Duitse politie in bezet België en Noord-Frankrijk afkomstig uit de gebouwen van het Reichssicherheitshauptamt te Berlijn.	1 omslag
623.	E42 Kommandatur Charleroi. Leeg.	1 omslag
624.	E60 Oberfeldkommandantur Antwerpen (Anvers).	1 omslag
625.	E61 Oberfeldkommandantur Namen (Namur). Leeg.	1 omslag
626.	E62 Oberfeldkommandantur Oostende (Ostende).	1 omslag
627.	E63 Arbeitsamt. Leeg.	1 omslag
628.	E64 Feldgendarmerie Marche en Famenne. Leeg.	1 omslag
629.	E65 Feldgendarmerie Gent (Gand). Leeg.	1 omslag
630.	E66 Feldgendarmerie Luik (Liège).	1 omslag
631.	E67 Feldgendarmerie Stavelot. Leeg.	1 omslag
632.	E68 Gestapo Charleroi. Leeg.	1 omslag
633.	E69 Feldgendarmerie Doornik (Tournai).	1 omslag
634.	E70 Dienststelle Jungclaus. Dienst belast met de administratieve leiding over de Schutzstaffel (SS) in België en Noord-Frankrijk.	1 omslag
635.	E71 Onleesbaar. Leeg.	1 omslag
636.	E80 Organisatie en rekrutering verplichte tewerkstelling.	1 omslag
637.	E80 Werbestelle.	1 omslag
638.	E90 Sicherungsregiment. De troepen die instonden voor de veiligheid van het Duitse leger onmiddellijk achter het front.	1 omslag
639.	E100 Sicherheitspolizei-Sicherheitsdienst Brussel (Bruxelles).	1 pak
640.	E101 Jachtverband. Leeg.	1 omslag
641.	E102 Feldgendarmerie Brussel (Bruxelles). Leeg.	1 omslag
642.	E103 Abwehrstelle Luftwaffe. Militaire inlichtingendienst bij de Luftwaffe.	1 omslag
643.	E104 Feldgendarmerie Waver (Wavre).	1 omslag
644.	E105 Devisenschutzkommando.	1 omslag
645.	E106 Geheime Feldpolizei Namen (Namur). Leeg.	1 omslag

646.	E107 Feldgendarmerie Brugge (Bruges).
Leeg.	1 omslag
647.	E108 Ostreferat.
Leeg.	1 omslag
648.	E422 Joodse kwestie.	1 omslag
649.	E422-6 Spaanse gevangenen.
Bevat enkele processen-verbaal over de gevangenen te Cervera en Zaragoza en het kamp Miranda del Ebro.	1 omslag

E. REEKS 'F'. DUITSE BEDRIJVEN.

- 650-662. Dossiers inzake Duitse bedrijven ('F'-reeks).
1945.
Dossiers die ontbreken: F1-2, F4, F12 en F14. 13 omslagen
650.	F3 Wapenfabriek te Bochum (Duitsland).	1 omslag
651.	F5 Krupp fabrieken te Rheinhausen (Duitsland).	1 omslag
652.	F6 Voith fabriek te Heidenheim (Duitsland).	1 omslag
653.	F7 Carl Zeiss AG te Jena (Duitsland).
Leeg.	1 omslag
654.	F8 Fabriek Lanz te Mannheim (Duitsland).
Betreft landbouwmachines.	1 omslag
655.	F9 Mannesmannröhren-Werke AG te Duisburg (Duitsland).	1 omslag
656.	F10 Friedrich Wilhelms-Hütte te Mülheim an der Ruhr (Duitsland).	1 omslag
657.	F11 Schilling te Zella-Mehlis (Duitsland).	1 omslag
658.	F13 Thyssen (Vereinigde Stahlwerke) te Duisburg (Duitsland).	1 omslag
659.	F15 Königswinter (Duitsland).	1 omslag
660.	F16 V-wapen fabriek te Muldestein (Duitsland).
Het proces-verbaal in het dossier maakt geen melding over welke fabriek het exact gaat.	1 omslag
661.	F17 Kraft Durch Freude-Stadt (Duitsland).
Huidige Wolfsburg.	1 omslag
662.	F18 Gutehoffnungshütte te Sterkrade-Oberhausen (Duitsland).	1 omslag

F. REEKS 'G'. 'GESTAPO'.

- 663-673. Dossiers inzake de Gestapo ('G'-reeks).
1944-1949.
Dossiers die ontbreken: G8 en G11. 3 delen, 1 pak en 10 omslagen
663.	G1 Algemeenheden Gestapo.	1 omslag
664.	G2 Lijsten leden en samenstelling Duitse politiediensten.	1 omslag
665.	G3 Sicherheitspolizei-Sicherheitsdienst Charleroi. Strauch, Michelsen, over gijzelaars.	1 omslag
666-668.	G4-G6 Rapport over de activiteiten van de Sicherheitsdienst-Sicherheitspolizei Luik.
Samengesteld uit processen-verbaal opgesteld door KA Luik.	3 omslagen
666.	Deel 1.	
667.	Deel 2.	
668.	Deel 3.	
669.	G7 Reichssicherheitshauptamt.	1 omslag
670.	G9 "16-Sichereitsregiment". Gogolin en co.	1 pak

671.	G10 Overzichtstabel over de diensten en de werking van de Abwehrstelle van Antwerpen (Anvers).	1 omslag
672.	G12 Verordnungsblatt. s.d.
Losse stukken, onvolledig: nrs. 14, 51, 80, 85 en 88.	1 omslag
673.	G13 Verordeningen betreffende de verplichte tewerkstelling.	1 omslag

G. REEKS 'L'. NIET-DUITSE VERDACHTEN VAN OORLOGSMISDADEN.

674-676.	Persoonsdossiers inzake niet Duitse verdachten van oorlogsmisdaden ('L'-reeks).
1944-1951.
Er is een digitale toegang op deze reeks beschikbaar. Dossiers die ontbreken: L2, L4, L6, L13, L16, L37, L43, L60, L61, L63 en L74.	3 pakken
674.	L1-L32.	1 pak
675.	L33-L56.	1 pak
676.	L57-76.	1 pak

H. REEKS 'P'. BURGERLIJKE PARTIJEN EN GEVANGENEN.

677-688.	Persoonsdossiers inzake burgerlijke partijen en gevangenen ('P'-reeks).
1944-1951.
Er is een digitale toegang op deze reeks beschikbaar. Dossiers die ontbreken: P1, P9, P20, P27, P35, P56, P61, P62, P63, P73, P74, P78, P84, P101-141, P143-199, P207, P215, P225, P234, P238, P249, P276, P287, P368-774, P785 en P788.	10 pakken en 2 omslagen
677.	P2-P22.	1 pak
678.	P23-P69.	1 pak
679.	P70-P196.	1 pak
680.	P201-P242.	1 pak
681.	P243-P278.	1 pak
682.	P279-P300.	1 pak
683.	P301-P319.	1 pak
684.	P321-P354.	1 pak
685.	P355-P367.	1 pak
686.	P775-778.	1 pak
687.	P779-787.	1 omslag
688.	P789-792.	1 omslag

I. REEKS 'S'. KRIJGSGEVANGENKAMPEN (STALAGS).

689-699.	Dossiers inzake de stalags ('S'-reeks).
1944-1945.
Dossiers die ontbreken: S3 en S11.	12 omslagen
689.	S1 Stalag 10 C. camp de Bremenwürde.
[Bremervoorde].	1 omslag
690.	S2 Debock, Emile.
Betreft Stalag XII A (Limburg).	1 omslag
691.	S4 Camp XIa.
Stalag XI B Fallingbostel.	1 omslag
692.	S5 Stalag 326-6K.	1 omslag
693.	S6 Stalag VIIa.	1 omslag
694.	S7 Stalag VI d. Arbeit Kommando – Union Dortmund.	1 omslag

695.	S8 Camp 6 G. Wintmarchien. [Wietmarschen].	1 omslag
696.	S9 Camp 6 C.	1 omslag
697.	S10 Kom[mando]. Berga.	1 omslag
698.	S12 Stalag 4a.	1 omslag
699.	S13 Kommando 1222.	1 omslag

BIJLAGEN

I. LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN

AEL	Arbeitserziehungslager
AG	Auditoraat-generaal
ARA2	Algemeen Rijksarchief 2 – Depot Joseph Cuvelier
AST	Abwehrstelle
BS	Belgisch Staatsblad
CG	Crimes de Guerre
CEGESOMA	Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij
DSK	Devisenschutzkommando
GDPR	General Data Protection Regulation
GESTAPO	Geheime Staatspolizei
GFP	Geheime Feldpolizei
ICPRD	International Commission for Penal Reconstruction and Development
IG	Instructions générales
OFLAG	Offizierslager
OFK	Oberfeldkommandantur
KA	Krijgsauditoraat
KZ	Konzentrationslager
KDF	Kraft Durch Freude
LIA	London International Assembly
RSHA	Reichssicherheitshauptamt
SIPO SD	Sicherheitspolizei-Sicherheitsdienst
SS	Schutzstaffel
STALAG	Mannschaftsstamm- und Straflager / Kriegsgefangenenstammlager
UNWCC	United Nations War Crimes Commission
UNCIWC	United Nations Commission for the Investigation of War Crimes
WBSV	Wetboek van Strafvordering
WCLT	War Crimes Liaisons Teams
ZA	Zwangsarbeiterlager

II. LIJST VAN PLAATSNAMEN

's-Hertogenbosch, 33
Aalen, 52
Aichach, 52
Aken, 51
Allach, 54
Altenhagen, 50
Antwerpen, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 22,
28, 29, 30, 36, 55, 56, 58
Antwerps, 18
Anvers, 55, 56, 58
Auschwitz, 48, 49, 52, 53
Auschwitz-Birkenau, 48, 49
Bamberg, 52
Bande, 22
Bautzen, 48, 54
Bayreuth, 53
Beckwerth bij Duisburg, 50
Beendorf bij Helmstedt, 50
België, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16,
18, 22, 26, 28, 29, 30, 33, 37, 41, 52, 55,
56
Belgische, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16,
22, 28, 30, 33, 37, 38, 39, 41
Beltzig, 52
Bergen, 13, 37, 48, 55, 56
Bergen Belsen, 48
Berlijn, 48, 56
Bertrix, 40
Bieburg, 53
Bielefeld, 53
Bièvre, 40
Blankenburg-Regenstein, 50
Blechhammer, 52
Bochum, 38, 41, 49, 57
Bonn, 53
Bouillon, 37
Braunschweig, 51, 53
Breendonk, 13, 22, 26, 36
Breitenau bij Kassel, 50
Bremen-Blumenthal, 52
Bremen-Farge, 54
Bremen-Schützenhof, 54
Bremenwürde, 58
Brest, 53
Bruchsal, 49
Bruges, 55, 57
Brugge, 55, 57
Brunswick, 51, 53
Brussel, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 21,
22, 23, 25, 27, 29, 30, 37, 48, 51, 55, 56
Bruxelles, 37, 39, 48, 55, 56
Buchenwald, 40, 48, 49, 51, 54
Charleroi, 13, 22, 55, 56, 57
Chassepierre, 40
Cottbus, 41
Courtrai, 55
Dachau, 40, 48, 50, 51, 54
Dannes-Camiers, 53
Danzig, 54
Deckenschule-Neerfeld, 49
Dendermonde, 38
Diez, 38
Dinant, 37, 56
Dinslaken, 49
Dohan, 40
Doornik, 38, 56
Dora, 40, 48, 49, 51
Dora-Mittelbau, 49
Dortmund, 54, 58
Dossin, 22
Duisburg, 49, 50, 57
Duitse, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 22, 23, 30, 35,
37, 38, 39, 41, 42, 51, 52, 55, 56, 57, 58
Duitsland, 8, 15, 16, 17, 20, 21, 29, 39, 41,
42, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 56, 57
Düsseldorf, 37, 50
Ebensee, 41
Eberstadt, 53
Eberstädt, 53
Elrich, 49
Elsene, 49
Emmerich, 50
Essen, 48, 49
Essen/Mülheim-Ruhr, 48
Esterwegen, 41, 48
Eupen, 52, 55
Fallingbostel, 58
Flossenbürg, 22, 48, 49, 51
Flußbach, 50
Forsterbruck Sterkrade, 53

Forstwald Krefeld, 48
Frankfurt-Heddernheim, 50, 51
Frankrijk, 9, 12, 15, 20, 28, 35, 41, 48, 53, 56
Fronenberg, 49
Fuhlsbüttel, 50
Furnes, 38
Gand, 38, 55, 56
Gangelt-Schinveld, 36
Gardelegen, 51
Gdansk, 54
Gent, 8, 27, 28, 29, 30, 38, 55, 56
Genthin, 52
Gerdingen, 41
Görbersdorf, 53
Gotteszell, 50
Graz-Liebenau, 50
Gröditz, 54
Gross Rosen, 48
Gross-Strehlitz, 52
Gusen, 40
Gutersloh, 54
Hadmersleben, 54
Hallendorf, 54
Hambourg, 39
Hameln, 54
Hannover, 41, 50
Harzungen, 48, 50
Hasselt, 8, 29, 54
Hattingen, 52
Heddernheim, 51
Heidenheim, 57
Hildesheim, 52
Hinzert, 49
Hoei, 55
Holten, 49
Houdréemont, 40
Hülls bij Krefeld, 51
Huy, 55
Innsbruck-Reichenau, 52
Ixelles, 49
Jaworzno, 52
Jena, 57
Jeschutz, 48
Joegoslavië, 35
Kahla, 49
Kaiser-Ebersdorf, 48
Kaisheim, 50
Kapingen bij München, 49
Karlwinkel, 49
Katowice, 49
Kaufbeuren, 51
Kaunitz, 49
Kematen, 51
Köln-Müngersdorf, 50
Königswinter, 53, 57
Kortrijk, 55
Krakau, 51
Lager Wietmarschen, 49
Lahde, 40, 52, 53
Lahde-Minden, 53
Lahde-Weser, 40
Landsberg am Lech, 53
Langendreer, 41
Langenstein, 51
Leipzig, 49, 50
Leipzig-Thekla, 49
Leuven, 8, 29, 55
Lichtenstein, 55
Linz, 54
Londen, 8, 9, 10, 11, 39
Louvain, 29, 55
Lubeck, 51
Luik, 13, 37, 55, 56, 57
Luxemburg, 20, 28, 34, 35
Maaseik, 38
Magdeburg, 51
Malapane, 51
Malines, 38, 55
Malmedy, 52, 55
Mannheim, 57
Marche en Famenne, 56
Marche-en-Famenne, 38
Maria-Lanzendorf, 52
Mauthausen, 40, 41, 49, 52, 54
Mechelen, 8, 29, 38, 55
Meiningen, 54
Menden-Lendringsen, 52
Meppen-Versen, 53
Merscheid-Solingen, 54
Meschede, 53
Messe Köln-Deut, 51
Messe Köln-Deutz, 50
Mesum, 52
Mettingen, 52
Mittelbau Dora, 48

Mittelbau-Dora, 48
Monowitz, 53
Monsheim bij Wörms, 50
Mont-Saint-Guibert, 40
Montzen, 52
Moskou, 9
Muldestein, 57
Mülheim an der Ruhr, 57
München, 50, 54
Namen, 37, 38, 56
Namur, 38, 56
Natzweiler Struhof, 53
Natzweiler-Struthof, 52, 54
Nederland, 20, 28, 33, 48, 49
Nederlandse, 28
Neerfeldschule, 50
Neu-Dachs, 52
Neuengamme, 48, 50, 52, 53, 54
Neufchateau, 55
Neufchâteau, 38
Neumunster, 53
Neunburg, 51
Neustadt-Glewe, 49
Neusustrum, 50
Neuwied, 52
Niederbühl Rastatt, 50
Nijvel, 38, 56
Nivelles, 38, 56
Noord-Brabant, 33
Nordhausen, 40
Nordmark, 53
Nürnberg, 9, 12, 34, 35, 48, 49
Obendorf, 49
Oberderdingen, 49
Oberhausen, 52, 53, 57
Oderblick in Schwetig, 51
Offenbach, 50
Oostende, 38, 56
Oostenrijk, 35, 49, 50, 51, 52, 54
Orderen, 52
Orgec, 40
Orgéo, 40
Ostende, 38, 56
Ozimek, 51
Parijs, 35
Parndorf, 52
Peenemünde, 49
Philippeville, 38
Plaszow, 51
Plomnitz-Leau, 49
Pocking, 48
Pölbitz, 54
Polen, 20, 48, 49, 51, 52, 53, 54
Porta Westfalica, 50
Potsdam, 54
Praag, 51
Prenzlau, 41, 51
Radeberg, 49
Rastatt, 34
Ravensbrück, 41, 49, 52
Reichenbach, 54
Ressenbach, 51
Rheinhausen, 57
Riederloh, 51
Roeselare, 38
Rollwald, 52
Rothau, 53
Roulers, 38
Rudisleben, 51
Sachsenhausen, 49
Saint-Nicolas, 38
Sandbostel, 49
Sankt Vith, 40, 52
Schandelah, 52
Schillstraße te Brunswick, 53
Schützenhof-Bremen, 41
Schweinau, 49
Siegburg, 19, 22, 27, 30, 38, 39, 50, 54
Silésie, 48
Sint-Gillis, 15, 48
Sint-Niklaas, 38
Slonsk, 51
Slowakije, 20
Soignies, 38
Soissons, 41
Sonnenburg, 51
Sovjet Unie, 35
Sovjet-Unie, 15
Spergau, 53
Stavelot, 13, 56
Stellessen, 49
Strzelce Opolskie, 52
Stutthof, 54
Swiecko, 51
Swinemine, 49
Tegel, 38, 48

Terezin, 51
 Termonde, 38
 Thale, 54
 Theresienstadt, 51
 Thuin, 38
 Tielt, 7, 8, 15, 28, 29, 38
 Tongeren, 8, 29, 38
 Tongres, 38
 Tournai, 38, 56
 Trier, 51
 Troisdorf bij Siegburg, 54
 Tsjechië, 20, 51
 Turnhout, 8, 29, 38
 Überlingen-Aufkirch, 50
 Untermassfeld, 48
 Utrecht, 37
 Vechta, 50
 Venusberg, 54
 Verenigd Koninkrijk, 15
 Verenigde Staten, 15, 34, 35
 Verenigd-Koninkrijk, 35
 Verviers, 38, 55
 Veurne, 38
 Vinkt, 22, 40

Vught, 22, 24, 48
 Walsum bij Duisburg, 49
 Warschau, 53
 Wasserhalfingen, 49
 Watten, 40, 48
 Waver, 56
 Wavre, 56
 Wehoff, 49
 Welzheim, 54
 Wesseling, 54
 Wiesendorf, 52
 Wietmarschen, 59
 Wilhelmshaven, 53
 Wittenberg, 49
 Wittlich, 38, 50, 54
 Wöbbelin, 50
 Wuppertal, 54
 Zella-Mehlis, 57
 Zellwolle, 50
 Ziegenhain, 49
 Zinnik, 38
 Zittau, 53
 Zwickau, 51

ISBN 978-94-6391-416-1

Afbeelding op de omslag: De Luikse SIPO SD met aan het hoofd (van augustus 1940 tot mei 1944) Georg Graff (centraal op de foto met de drie mannen)".

Afkomstig uit : dossier 5892 over de "Massacres de l'Ile Monsin" (inv. nr. 333).